

АНАЛИЗ

за състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавския район за басейново управление за периода 2016-2017 г., по отделни елементи за качество

Настоящият анализ на е базиран на междинна оценка на състоянието на повърхностните води в Дунавски район за басейново управление (Дунавски РБУ), и отразява изменението в състоянието на водите спрямо състоянието, отразено в актуализираният План за управление на речните басейни /ПУРБ/ 2016-2021 в Дунавски район. За целта оценката на състоянието по водни тела в ПУРБ, е сравнена с оценката, извършена от БДДР на база резултатите от изпълнения в последните две години (2016-2017) мониторинг на хидробиологични и физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

За целите на втория ПУРБ, през 2016 година беше извършена оценка на състоянието по повърхностни водни тела на територията на Дунавския район на басейново управление/ДРБУ/. В изпълнение на чл.135, ал.1 т.9 от ЗВ, за охарактеризиране, анализ и оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела се приложиха изискванията на Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води. Оценката на химичното състояние беше извършена на база определените стандарти за качество на околната среда/СКОС/ за приоритетни вещества /ПВ/ в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 11.09.2010 г. При оценката на състоянието на водните тела са взети предвид резултатите от мониторинга на водите за периода 2011-2014 година. Направените оценки за екологичното и химично състояние за ПУРБ 2016-2021 г. могат да се видят в Приложение 4.1.2.1.Раздел IV, на web страницата на БДДР, <http://www.bd-dunav.org/content/Razdel-4-Monitoring-i-ocenka-na-sastoiianieto-na-povarhnostnite-vodi-podzemnite-vodi-i-na-zonite-za-zashhita-na-vodite-158/>

На основание чл.169, ал(2) на Закона за водите, мониторингът на водите, се провежда по разработени от басейновите дирекции и одобрени със Заповед на Министъра програми. Изпълняват се два вида програми - за контролен и за оперативен мониторинг, които се разработват в съответствие с характеристиките на водните тела и оценката за екологичното и химичното им състояние През настоящия втори цикъл на управление, програмите за мониторинг на води се изготвят за всяка отделна година, като изпълнението на всяка програма започва на 01.04., и приключва на 31.03 на следващата година.

През 2016 и 2017 година на територията на БДДР- гр,Плевен се изпълняват програмите за мониторинг, одобрени със следните заповеди на министъра на ОСВ:

- Заповед РД-167/30.03.2016 г. за утвърждаване на Програма за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води, в т.ч. и води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и мониторинг на подземни води - количествен и качествен анализ, за периода 01.04.2016 до 30.03.2017 г. Пунктовете за контролен мониторинг на повърхностни води, включващи повърхностни мрежа и води в защитени зони на води за пиене са 45 на брой. За оперативен мониторинг са предвидени 78 пункта, програмата за TNMN включва 12 пункта, а програмата за води за питейно битово водоснабдяване в зоните за защита - 86 пункта.
- Заповед РД-229/05.04.2017 г. за утвърждаване на Програма за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води в т.ч. и води, предназначени за питейно битово водоснабдяване и мониторинг на

подземни води- количествен и качествен, изпълнение на програмата за мониторинг на води в нитратно уязвими зони за периода 01.04.2017 до 30.03.2018 г. Програмите за мониторинг включват пунктове от националната мрежа за мониторинг на води, попадащи в уязвими зони, в изпълнение на т.н. Нитратна Директива за водите. Пунктовете за контролен мониторинг са 39 на брой. За оперативен мониторинг са включени 99 пункта, в програмата за TNMN са 12 пункта. Програмата за води за питейно битово водоснабдяване в зоните за защита съдържа 107 пункта. Пунктове за мониторинг от националната мрежа за мониторинг на води, попадащи в уязвими зони - 24 бр.

- През периода се изпълняваха и програмите за собствен мониторинг, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водовземане и заустване.

Оценката на качеството на водите според биологичните елементи за качество (БЕК) е направена съгласно Заповед № 591/26.07.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с която са утвърдени методиките за хидробиологичен мониторинг и Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (Приложение № 6 към чл. 12, ал. 4), в която Наредба се съдържат класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество (макрозообентос, макрофити, фитобентос, фитопланктон и риби). Оценката е типова специфична – границите на класовете между отделните състояния (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо) са съобразени с типа на водното тяло.

- В програмите за хидробиологичен мониторинг (ХБМ) за 2016 и 2017 година са включени 154 пункта от категория реки и 23 пункта за категория езера/язовири. За реки се анализират биологичните елементи за качество (БЕК) – макрозообентос, макрофити и фитобентос, а за езера/язовири, оценка се прави само по показателя фитопланктон.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на реки има за цел да обхване наблюдението и оценката на голям брой водни тела чрез избор на подходящи мониторингови пунктове в тях. За целта всяка година от периода на ПУРБ 2016-2021г. се планират мониторингови пунктове в различни водни тела от предходната година. Поради това в периода 2016-2017г. данните от мониторинг на БЕК за повечето пунктове са еднократни и недостатъчни за цялостна оценка на екологичното състояние на водните тела.

Оценяването на водните тела по биологични елементи за периода 2016-2017г. е осъществено на база резултати от анализи на БЕК по мониторингови пунктове. За телата, в които има повече от един мониторингов пункт оценката е обща за цялото тяло, като е спазен принципа на оценяване „one out-all out”.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на езера/язовири е разпределена в периода на целия ПУРБ 2016-2021г. , поради което към момента на изготвяне на настоящия анализ не за всички язовири са налични данни от мониторинг на БЕК. За част от язовирите е проведен мониторинг в рамките на една календарна година и въз основа на резултатите от него е направена оценка на състоянието по БЕК.

За изготвянето на оценка на екологичното състояние на дадено водно тяло - река или езеро/язовир е необходима по-дълга редица от анализи на БЕК. На база резултати от едногодишен мониторинг не може да се заключи за екологичното състояние, защото оценката би била с изключително ниска степен на достоверност.

Във водните тела, определени като зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване - ПБВ (съдържащи речни

водохващания), са подбрани определени подходящи пунктове от тела тип R2 и тела тип R4, като резултатите от проведения хидробиологичен мониторинг в тях са пренесени за останалите речни водохващания в същото поречие, съобразно типовете (използван е подход на групиране).

РЕКА ДУНАВ

Река Дунав е северната граница на РБългария с РРумъния. За оценка качеството на водите на река Дунав в българския участък са разположени 5 мониторингови пункта, които се наблюдават и по националните програми за контролен и оперативен мониторинг и по транснационалната мониторингова мрежа за р.Дунав /програмата TNMN/, съгласно Международен комитет по опазване на река Дунав /МКОРД/.

Водно тяло BG1DU000R001 в ПУРБ 2016-2021г. е определено като силно модифицирано водно тяло /СМВТ/ и е оценено с умерен екологичен потенциал. Водното тяло е трансгранично между България и Румъния и оценката на състоянието се извършва съгласувано с оценката от румънска страна. Химичното състояние е оценено като непостигащо добро, поради измерени високи концентрации от трихлорметан /НСI₃/ на румънския бряг. На българския бряг няма установено такова замърсяване.

Най-западният /първият/ пункт за контрол качествата на водата в реката на територията на Р България е при с. **Ново село**.

Пунктът е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Изпълняваната програма за мониторинг е унифицирана за всички пунктове по реката. Честотата на пробовземане е 12 пъти годишно. Водовземането на пробите се извършва в три точки - на левия бряг в близост до румънския бряг, в средата /талвега/ и на десния бряг, т.е. българския.

Оценката на физикохимичните показатели, подкрепящи БЕК е извършена въз основа на изискванията на Наредба Н-4 за характеризиране на повърхностните води, за тип R7, „големи дунавски притоци“. Това се налага поради обстоятелството, че за тип R6 „Среден и долен Дунав“, към който принадлежи българският участък на р.Дунав, към момента няма нормативно определени референтни стойности за отлично, добро и умерено състояние.

Резултатите от анализа за периода 2016-2017 година показват подобряване на качеството на реката в този наблюдаван участък. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отлично/добро състояние.

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгл. Наредба Н-4. Трябва да се отбележи, че отново са измерени отделни високи концентрации на алуминий, над изискванията на СКОС за добро състояние. Резултатите са в границата - 52,4 до 65,8µg/l, при норма 15 µg/l, но СГС е под СКОС.

Анализираните приоритетни вещества в пунктовете от TNMN на р.Дунав са по-малко на брой в сравнение с приоритетните вещества, включени в националните програми за мониторинг.

Няма измерени високи концентрации над СКОС на приоритетни вещества /ПВ/ в периода 2016-2017 г. Няма стойности на концентрации на ПВ над максималната допустима концентрация /МДК/.

Към момента, на основание анализа на резултатите може да се направи заключение, че река Дунав в участъка на с. Ново село може да бъде оценена в добро химично състояние, но с ниска достоверност, поради липса на измервания по 4 вещества от общо 33-те приоритетни вещества, наблюдавани в този период, разписани в Приложение 2, към чл. 1, ал. 4 от Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители. За тези 4 ПВ липсват резултати от анализа, поради това че регионалните лаборатории към ИАОС все още не са разработили методика за анализ на веществата - Brominated diphenylethers, C10 – 13 chloralkanes, Di(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP) и Tributyltin compounds.

Следващият пункт на р. Дунав от запад на изток е мониторинговия пункт при с. Байкал. Той също е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Както е посочено по-горе, изпълняваната програма за мониторинг е унифицирана за всички пунктове по реката. Честотата на пробовземане е 12 пъти годишно.

Оценката на физикохимичните показатели, подкрепящи БЕК е извършена въз основа на изискванията на Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води, за тип R7, т.е. големи дунавски притоци.

Резултатите от анализа за периода 2016-2017 година показват подобряване на качеството на реката и в този наблюдаван участък, по отношение на основните физикохимични елементи за качество. Измерените стойности отговарят на изискванията за отлично/добро състояние.

Стойностите от анализа на специфичните замърсители не показват отклонения от СКОС по изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Трябва да се отбележи, че отново са измерени отделни високи концентрации на алуминий, над изискванията за добро състояние. Резултатите са в границата - 19,8 до 39,3 $\mu\text{g/l}$, при норма 15 $\mu\text{g/l}$, но СГС е под СКОС, съгл. нормативния документ. Оценката е добра.

Няма измерени високи над СКОС на приоритетни вещества/ПВ/ в периода 2016-2017 г. Няма стойности на концентрации на ПВ над максималната допустима концентрация /МДК/.

Към момента на основание анализа на резултатите може да се заяви, че река Дунав в участъка на гр. Байкал може да бъде оценена в добро химично състояние по приоритетните вещества, които се анализират по изискванията на програмата за TNMN.

След гр. Байкал, качеството на р. Дунав се наблюдава в пункта на гр. Свищов. Той също е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

Оценката на физикохимичните показатели, подкрепящи БЕК е извършена въз основа на изискванията на Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води, за тип R7, т.е. големи дунавски притоци.

Резултатите от анализа за периода 2016-2017 година показват подобряване на качеството на реката в този наблюдаван участък. Анализираните специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгл. горе цитираната Наредба.

Няма измерени високи над СКОС на приоритетни вещества /ПВ/ в периода 2016-2017г. Няма стойности на концентрации на ПВ над максималната допустима концентрация /МДК/.

Към момента на основание анализа на резултатите може да се заключи, че река Дунав в участъка на гр. Свищов може да бъде оценена в добро химично състояние, но с ниска достоверност, поради горе разписаните причини.

На река Дунав /долен Дунав/ на територията на област Русе се мониторираат два пункта - единият преди гр. Русе, а другият на пристанището на гр. Силистра с три паралелни пробоземания от ляв, десен бряг и талвег. Пунктовете освен, че са част от националната програма за оперативен мониторинг (на десния бряг) са и част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

Относно честотата на пробоземане и анализ, през 2016-2017 година качеството на водата в реката е наблюдавано по горепосочените 2 пункта с честота 12 пъти, т.е. няма промяна на честотата на мониторинга. Анализираниите физикохимични, специфични и приоритетни вещества са по утвърдената програма за мониторинг наречена “Дунавска програма“ от Международната комисия за опазване на река Дунав /МКОРД/. Освен тези показатели на пунктовете на българския бряг се провежда анализ на допълнително включени приоритетни вещества, съгл. изискванията на Наредбата за СКОС.

Оценката на физикохимичните показатели, подкрепящи БЕК е извършена въз основа на по-горе разписаните изисквания. От анализа предоставените данни от изпълнения мониторинг за периода 2016-2017 година, става ясно, че в този участък на река Дунав няма превишени стойности за добро състояние по физикохимични показатели. Наблюдаваните в периода на първия 2010-2015 година високи концентрации на алуминий не се установяват.

Сравнението като абсолютни стойности на измерването по някои показатели показват подобрене на качеството на водите на реката, а именно:

Пункта на р. Дунав при гр. Русе - азот амониев, нитритен, нитратен и общ азот; фосфор-ортофосфати и общ фосфор. БПК 5 се запазва като стойност.

р. Дунав при гр. Русе

Пункта на **р. Дунав при гр. Силистра** не показва промяна в стойностите/ т.е. измерените стойности са близки/ до измерените физикохимични показатели в предишния период.

При анализа на вещества от групата специфичните замърсители, както е посочено по-горе, няма измервания които да показват превишение на стойностите на СКОС за алуминий като на пункта при гр. Русе, така и на пункта при гр. Силистра.

При анализа на полихлорираните бифенили (РСВ) използваната методика /на РЛ Русе/ за анализ е на границата на откриване на метода, която съвпада със СКОС-а за добро състояние, а именно 0,005 µg/l. Всички резултати от анализа са със стойност по-малко от 0,005 µg/l.

Изводът до тук е, че по физикохимични показатели и специфични замърсители, участъка на р. Дунав от гр. Русе до напускане на границите на РБългария, отговаря на изискването за добро състояние/потенциал, съгл. Приложения 6 и 7 на Наредба Н 4 за характеризирание на повърхностните води.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга на повърхностните води на река Дунав в периода 2016-2017 г. не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества. Голяма част от веществата се анализират от РЛ Русе.

Към момента на основание анализа на резултатите може да се направи заключение, че река Дунав е в добро състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители и добро химично състояние, като тази оценка е с ниска достоверност, поради липса на измервания по 4 от общо 33 - те приоритетни вещества в Приложение 2, към чл.1, ал.4 от Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители.

В програмата за хидробиологичен мониторинг на територията на Дунавски район през 2017г., съгласно Заповед РД-229/05.04.2017г. не са планирани за наблюдение пунктове, разположени на река Дунав и оценка на екологичното състояние за водно тяло р. Дунав с код BG1DU000R001 не може да бъде направена на този етап.

В поречие Дунав попадат и две водни тела категория езеро - **езерото Сребърна и язовир Антимово.**

Езерото Сребърна се наблюдава като самостоятелно водно тяло.

В ПУРБ 2016-2021г. езерото Сребърна (BG1DU000L1003) е оценено в умерено екологично състояние и добро химично състояние.

Езерото Сребърна е референтен пункт за тип L5 /крайречни езера и блата/. При анализа на резултатите от проведения в периода 2016-2017 година мониторинг е установено подобряване на качеството на водите на езерото. Резултатите от измерения общ фосфор отговарят на изискванията за добро екологично състояние. Измерените стойности по другите кислородни показатели и биогени запазват стойностите за добро и отлично състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за езерото Сребърна са за БЕК фитопланктон (2016г.) и оценката по този показател е отлично състояние.

Язовир Антимово - повърхностно водно тяло, категория езеро, СМВТ с мониторингов пункт на стената на язовира.

В ПУРБ 2016-2021г. язовир Антимово (BG1DU000L1002) е оценен в умерен екологичен потенциал.

Анализът на физикохимичните данните за 2016-2017 година показва, че качеството на водата в язовира е добро. Няма превишения на стойностите на показателите за добро състояние. Не се отчитат отделни превишени концентрации на електропроводимост и ниско съдържание на кислород, както в предишния анализиран период.

В ПУРБ 2016-2021 година за тялото няма оценка за химично състояние, поради липса на данни от анализ на приоритетни вещества. За настоящия период водите на язовира са анализирани по показатели пестициди, тежки метали и др. въгледороди. Няма измерени превишени концентрации над СКОС. Водното тяло яз. Антимово е оценено в добро химично състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за язовир Антимово са за БЕК фитопланктон (2016г.) и по този показател оценката е „лошо“ състояние.

ПОРЕЧИЕ ОГОСТА

Във водосбора на река Огоста са разположени 32 повърхностни водни тела, състоянието на които се наблюдава чрез 36 пункта за мониторинг.

Основното поречие на река Огоста включва следните водни тела:

- ✓ р. Огоста от вливане на р. Скът при Сараево до устие-водно тяло BG1OG100R014
- ✓ р. Огоста от вливане на р. Рибене при Бели брод до вливане на р. Скът при Сараево, водно тяло BG1OG307R1013;
- ✓ р. Огоста след язовир Огоста до вливане на р. Ботуня при Бойчиновци, водно тяло BG1OG307R1213;
- ✓ р. Огоста от вливане на р. Ботуня при Бойчиновци до вливане на р. Рибене при Бели брод, водно тяло BG1OG307R1313;
- ✓ язовир Огоста, водно тяло BG1OG700L1004
- ✓ р. Огоста от вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново до язовир Огоста при Горно Церовене, водно тяло BG1OG789R1001;
- ✓ р. Огоста от вливане на р. Превалска Огоста при Белимел до вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново, водно тяло BG1OG789R1401;
- ✓ р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел, водно тяло BG1OG789R1501.

река Огоста

Водното тяло на устието на река Огоста преди вливане в река Дунав в ПУРБ 2016-2021 е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

За 2016-2017 година се наблюдава влошаване качеството на водата по отношение на съдържание на нитратни съединения. Наблюдават се измерени високи концентрации на азот нитратаен и общ азот, поради което оценката е умерено състояние по физикохимични показатели. Има подобрение на качеството на водата по отношение съдържание на специфични замърсители. За разлика от предишния период не се наблюдават превишения на СГС за алуминий и арсен, спрямо СКОС за добро състояние. Наблюдава се единично измерване над СКОС за показател арсен - концентрация 42,9 µg/l, но при оценката на състоянието на водното тяло е приложена „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ публикувана на страницата на МОСВ:

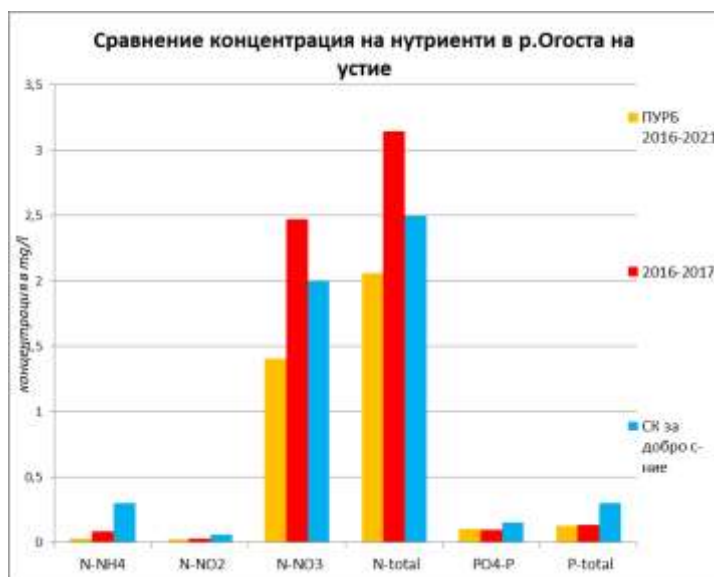
<http://www.moew.government.bg/bg/vodi-planove-za-upravlentie-planove-za-upravlentie-na-rechnite-basejni-povurhnostni-vodi/>

В този случай, при отчитане на фоновите концентрации съгласно методологията, СГС на концентрацията на арсен отговаря на изискванията на Наредба Н-4 и оценката е добра по специфични замърсители.

Данните от пункта, разположен във водно тяло BG1OG100R014, за биологичните елементи за качество (БЕК) макрозообентос и фитобентос са само за 2017г. Според тези резултати водното тяло се намира в умерено състояние. Не се наблюдава подобрение в сравнение с оценката направена в ПУРБ 2016-2021г.

На пункта на р.Огоста, на устие при гр. Оряхово, е планиран пълен анализ на всички наблюдавани приоритетни вещества съобразно изискването на Наредбата за СКОС на приоритетните вещества и някои други замърсители.

От анализа на резултатите е видно, че не се наблюдават превишения на тежки метали, пестициди, полициклични ароматни въглеводороди и др. органични разтворители във водите на река Огоста. Въз основа на това може да се заключи, че химичното състояние е добро, но поради липса на анализи по всичките 33 приоритетни вещества, достоверността на оценката не е висока.

Поречието на река Огоста в ПУРБ 2016-2021 е оценено по водни тела, като при извършеното сравнение с периода 2016-2017 г. общото за тях е следното:

Запазват се концентрациите на разтворен кислород, електропроводимост, БПК 5, амониев азот, нитритен азот и др. съединения на азота и фосфора във водните тела, като стойностите отговарят на изискванията за добро/отлично състояние. Отклонение от доброто състояние по отделни физикохимични елементи за качество се отбелязват за някои водни тела, а именно: азот-нитратен и общ азот за водно тяло BG1OG307R1013, за БПК 5 и съединения на фосфор в ортофосфати и общ фосфор във водно тяло BG1OG789R1501.

При анализа на резултатите от измерените концентрации на специфични замърсители се забелязват високи стойности на арсен в следните водни тела: BG1OG307R1213, BG1OG700L1004, BG1OG789R1001, BG1OG789R1401, BG1OG789R1501. Средногодишната стойност /СГС/ на изчисления арсен в пунктовете за мониторинг надвишава изискванията за СКОС на арсен, дори и след прилагане на методологията за ползване на фоновите концентрации при оценката на състоянието.

Повишена концентрация над СКОС за добро състояние на разтворено желязо е измерена в тяло BG1OG307R1013, .

Единствено водно тяло BG1OG307R1313 може да бъде оценено в добро състояние по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители, тъй като за него не се констатират никакви отклонения от изискванията за добро екологично състояние. Останалите водни тела по основното поречие на река Огоста към момента се оценяват в умерено състояние.

Язовир Огоста

В рамките на проведения хидробиологичен мониторинг на останалите водни тела в основното поречие на р. Огоста за периода 2016-2017г. са направени анализи на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос, съобразено със съществуващият натиск във водните тела и характеристиките им. Извършено е пробонабиране и анализ от 7 бр. пункта. Като цяло основното поречие на р. Огоста се оценява в умерено състояние, като изключение правят няколко водни тела, които според БЕК са оценени в добро състояние. Това са телата BG1OG789R1001, BG1OG307R1013 и BG1OG789R1401.

За оценката на химичното състояние във всички пунктове за мониторинг е планиран мониторинг на приоритетните вещества. От анализа на резултатите е видно, че не се констатира превишение на СКОС за отделни анализирани приоритетни

вещества. Въз основа на резултатите може да се заключи, че водните тела, разположени на основното поречие на река Огоста, са в добро химично състояние.

Поречие река Скът

В поречие то на реката Скът са разположени следните водни тела:

- ✓ *р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008*
- ✓ *р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413*
- ✓ *р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113*
- ✓ *р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011*

В ПУРБ 2016-2021 година водните тела по поречието на река Скът са оценени в умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители. Оценката на химичното състояние е добро.

За периода 2016-2017 година резултатите от анализа на физико-химичните елементи повтарят стойностите на някои показатели за умерено състояние в трите водни тела, напр. биогенни замърсители, а други - за добро/отлично състояние, като рН, разтворен кислород и общ фосфор. Измерени са концентрациите на специфични замърсители и само в едно водно тяло на р. Скът (от Бъркачево до вливане на р. Бързина) е измерена висока концентрация на разтворено желязо. Имайки предвид наличните резултати, може да се заключи, че няма промяна в състоянието на водните тела по река Скът, що се отнася до физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители.

В поречието на р. Скът са пробонабрани и анализирани общо 4 пункта за хидробиологичен мониторинг. Според данните от мониторинга, водните тела намиращи се в поречието на р. Скът се оценяват в умерено състояние. Единствено р. Бързина (водно тяло BG1OG200R1011) е оценена в лошо състояние според БЕК макрофити.

Химичното състояние на трите водни тела е оценено като добро, въз основа на извършен задълбочен анализ на приоритетни вещества от групите на тежките метали, пестициди, хербициди, инсектициди, полиароматни циклични въглеводороди и др. Не са установени превишения на СКОС, съгласно изискванията на Наредбата за СКОС.

Поречие река Ботуня

В поречието на реката Ботуня са разположени следните водни тела:

- ✓ *р. Ботуня от вливане на р. Черна при Долно Озирово до вливане в р. Въртешница при Криводол, водно тяло BG1OG600R1118*
- ✓ *р. Ботуня от вливане на р. Въртешница при Криводол до вливане в р. Огоста при Бойчиновци, водно тяло BG1OG600R1018*
- ✓ *р. Ботуня от Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна, водно тяло BG1OG600R1006*
- ✓ *р. Въртешница от извор до вливане в р. Ботуня при Криводол, водно тяло BG1OG600R007.*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1OG600R1006 не е оценено, тъй като е новообразувано и за него не е имало данни от мониторинга. Две от другите четири водни тела са оценени в умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители - това са водните тела BG1OG600R007 и BG1OG600R1018. Водното тяло BG1OG600R1118 е оценено в добро екологично състояние и в неизвестно химично, поради липса на данни от мониторинга на приоритетни вещества. Река Въртешница, като приток на река Ботуня е оценена в умерено екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година в пунктовете за мониторинг на водните тела на река Ботуня са планирани за анализ всички физикохимични показатели, някои специфични замърсители и определени приоритетни вещества, в зависимост от антропогенният натиск.

Резултатите от анализиранията вещества показват, че само река Въртешница е запазила високите концентрации на азотни съединения отговарящи на стойностите за умерено състояние. В същия пункт на реката е измерено и високо съдържание на разтворено желязо, над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло на река Въртешница (BG1OG600R007) запазва умереното състояние. За останалите тела по поречието Ботуня оценката на физикохимичните елементи за качество са за добро състояние. Няма измерени стойности на специфични замърсители над SKOC.

В рамките на проведения хидробиологичен мониторинг на водни тела в поречието на р. Ботуня за периода 2016-2017г. са направени анализи на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Извършено е пробонабиране и анализ на общо 5 пункта. Според БЕК всички водни тела са оценени в добро състояние, с изключение на тяло BG1OG600R1018, което е оценено в умерено състояние.

Направеният анализ на резултатите от наблюдаваните приоритетни вещества за оценката на химичното състояние показва, че няма високи измерени концентрации над SKOC за добро състояние на планираните за мониторинг пестициди, тежки метали, органични вещества, полициклични ароматни въглеводороди и др. Оценката на химичното състояние на водните тела, по поречието на река Ботуня показва, че те са в добро химично състояние.

Река Рибене

✓ *р. Рибене след вливане на приток при Лесура до вливане в р. Огоста при Бели брод, водно тяло BG1OG400R1019*

✓ *приток на р. Рибене от извор до вливане в р. Рибене при Лесура, водно тяло BG1OG400R1119*

✓ *р. Рибене от извор до вливане на приток при Лесура вкл. язовир Трикладенци, водно тяло BG1OG400R1219*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1OG400R1119 /приток на р. Рибене/ не е оценено, тъй като е новообразувано и за него не е имало данни от мониторинга. Другите две тела - BG1OG400R1019 и BG1OG400R1219 са оценени в умерено екологично състояние. В пунктовете за мониторинг и на трите тела по река Рибене не са били планирани и анализирани приоритетните вещества, поради което водните тела са били оценени в неизвестно химично състояние.

За периода 2016-2017 година в поречието на река Рибене е планиран и изпълнен мониторинг на всички физикохимични елементи за качество, определени специфични замърсители и някои приоритетни вещества, най-вече от групата на пестицидите.

Резултатите от мониторинга сочат, че по показателите рН, съдържание на кислород и общ фосфор, направената оценка показва отлично състояние и за трите тела. По съдържанието на нитратен азот и общ азот /N-NO₃ и N-total/ и в трите тела е измерена стойност отговаряща на умерено състояние. В пункта, който се намира във водно тяло BG1OG400R1119 /приток на р. Рибене/ е измерена висока концентрация на манган. Имайки предвид тези резултати, може да се направи заключение, че по физикохимични показатели и специфични замърсители водните тела по река Рибене са в умерено състояние.

За хидробиологичен мониторинг в поречието на р. Рибине са планирани общо 3 пункта, но за периода 2016-2017г. има данни само за един - р. Рибине – след с. Фурен, намиращ се във водно тяло BG1OG400R1019. Останалите пунктове са планирани за изпълнение в периода 2018-2021г. Според анализираният БЕК (макрозообентос, макрофити и фитобентос) състоянието на тяло BG1OG400R1019 се оценява като добро.

За оценка на химичното състояние, в зависимост от натоварването и последващото въздействие в реката са били планирани и изследвани приоритетни вещества от групата на пестицидите и тежките метали. От направените анализи не се наблюдават измерени концентрации над изискванията за СКОС, съгласно Наредбата за СКОС. Химичното състояние на водните тела по река Рибене е добро.

Язовири

язовир Среchenска бара, водно тяло BG1OG700L1016

Водното тяло на язовир Среchenска бара е разположено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за питейнобитово водоснабдяване /ПБВ/. В ПУРБ 2016-2021 водното тяло е оценено в добър и по-висок екологичен потенциал и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година водите в язовира са анализирани по всички физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Водното тяло запазва добър екологичен си потенциал и добро химично състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. (БЕК фитопланктон), яз. Среchenска бара се оценява с добър и по-висок потенциал.

язовир Дъбника, водно тяло BG1OG600L1015

В ПУРБ 2016-2021 г. язовир Дъбника е оценен в неизвестно екологично и химично състояние, поради липса на данни от мониторинга. Тялото е с нови граници.

В периода 2016-2017 година за оценка качеството на водите на язовир Дъбника е планиран и изпълнен мониторинг на всички физикохимични показатели, някои специфични замърсители и определени, в зависимост от натиска, приоритетни вещества. По всички физикохимични показатели, с изключение на БПК 5 и азот-амониев, резултатите от анализа отговарят на добро/отлично състояние. Стойностите на БПК 5 и азот - амониев отговарят на умерено състояние. Няма измерени концентрации на специфични замърсители над изискванията на СКОС за добро състояние. Поради тази причина по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водното тяло на язовир Дъбника може да бъде оценено в умерено състояние.

За анализираният приоритетни вещества няма измерени високи концентрации над СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на язовир Дъбника е добро.

Според данните за периода 2016-2017г. от хидробиологичният мониторинг, които са за БЕК фитопланктон, яз. Дъбника се оценява с лош потенциал.

Други реки

р. Мартиновска, р. Дългоделска, р. Бързия, р. Шугавица и р. Златица

Изброените по-горе реки си приличат по това, че всяка река от извор до вливането ѝ в р.Огоста с целия водосбор е самостоятелно водно тяло. Оценката по реки е следната:

Мартиновска Огоста запазва оценката си от ПУРБ 2016-2021 - умерено екологично състояние. Отново са измерени високи концентрации на арсен. Няма превишения на други физикохимични елементи за качество. Химичното състояние се запазва добро.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Мартиновска Огоста е оценено като добро, според БЕК макрозообентос и фитобентос, а според БЕК макрофити в отлично. В заключение според биологичните елементи за качество реката е в добро състояние.

Дългоделска Огоста – В ПУРБ 2016-2021 реката е оценена в умерен екологичен потенциал, поради измерени високи концентрации на арсен и неизвестно химично състояние.

За периода 2016-2017 година се потвърждават резултатите от измерените физикохимични показатели за добро състояние и не се установяват високи концентрации на арсен /при използваната за оценка, методика за прилагане на фоновите концентрации/. По тази причина според физикохимичните показатели и специфични замърсители състоянието е оценено като добро. От направените анализи на приоритетните вещества е видно, че няма превишение на СКОС за приоритетни вещества. Химичното състояние за водното тяло на р. Дългоделска е също добро.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Дългоделска Огоста е оценено като добро, според изследваните БЕК (макрозообентос и фитобентос).

Река Бързия - запазва доброто си състояние според физикохимичните показатели и специфични замърсители, както и добро химично състояние, каквато е оценката и в ПУРБ 2016-2021 г.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Бързия е оценено като умерено според изследваните БЕК (макрозообентос и фитобентос), а според БЕК макрофити – като добро. Цялостното състояние на реката се оценява в умерено състояние, като в близост до пункта, намиращ се след с. Боровци е отчетено голямо количество отпадъци по бреговете на реката.

Река Златица - водното тяло запазва доброто си екологично състояние, както е оценено в ПУРБ 2016-2021 г., но тогава е оценено в неизвестно химично състояние. За периода 2016-2017 година мониторираните приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на река Златица е добро.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Златица е оценено като добро според изследваните БЕК (макрозообентос, макрофити и фитобентос).

Река Шугавица – В ПУРБ 2016-2021г. водото тяло на река Шугавица е оценено в добро екологично и неизвестно химично състояние.

На основание резултатите от извършения мониторинг на физикохимичните елементи за качество за 2016-2017 година, не се наблюдават високи концентрации на биогени. При анализа на специфичните замърсители е установено високо съдържание на разтворено желязо, над изискванията за СКОС за добро състояние. Имайки предвид

тези резултати може да се заключи, че водното тяло на река Шугавица се оценява в умерено състояние по отношение на физикохимичните характеристики и специфични замърсители. Химичното състояние на водното тяло е добро. Няма измерени приоритетни вещества с концентрация не отговарящи на СКОС за добро състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Шугавица е оценено като добро според изследваният БЕК макрозообентос.

Речни водохващания /РВ/ предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/

- ✓ РВ "Крушечка бара"; РВ "Старата река"; РВ "Релкъов дол"; РВ "Драгиева бара"; РВ "Орлощица 1"; РВ "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец
- ✓ РВ "Чегорила"; р. Черна до Горно Озирово
- ✓ РВ "Пръшковизица"; РВ "Гаванищица"; РВ "Садина бара"; РВ "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара
- ✓ РВ "Шабовица"; РВ "Бели ефенди"; РВ "Голяма река"; РВ "Къса река"
- ✓ РВ "Лекия", РВ "Горна лука" - р. Превалска Огоста до вливане в р. Огоста при Белимел
- ✓ РВ "Щавляка" и РВ "Козарице"- р. Огоста от извор до Чипровци

Речните водохващания са оценени по метода на групирането, както в ПУРБ 2016-2021, така и за периода 2016-2017 година.

За по-голяма точност в периода 2016-17 година е направен пълен анализ по всички показатели за оценка на екологичното и химично състояние на две РВ от поречие Огоста, а именно: РВ „Козарице“ и РВ "Шабовица", които са от различни типове - R2 и R4. Получените отлични/добри резултати от физикохимичния мониторинг и добри - от химичния на приоритетните вещества, бяха „пренесени“ чрез подхода за групиране при оценката за екологично и химично състояние на всички РВ от поречие Огоста.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на двете речни водохващания „Козарице“ и "Шабовица" е оценено като добро според изследваният БЕК макрозообентос. При останалите речни водохващания е използван метода на групирането.

ПОРЕЧИЯ НА РЕКИТЕ ЗАПАДНО ОТ РЕКА ОГОСТА

Реките, които са разположени на запад от река Огоста са следните:

- ✓ Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001
- ✓ Река Тополовец - водно тяло BG1WO200R004 и яз. Кулата- водно тяло BG1WO200L1003
- ✓ Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007 и яз.Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006
- ✓ Река Видбол- водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тялоBG1WO300R1108
- ✓ Река Арчар- водно тяло BG1WO400R1009
- ✓ Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011

✓ Река р. Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R1912 както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"

✓ р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло BG1WO600R1014

✓ Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016

Река Войнишка

Реките, разположени на запад от река Огоста, в голямата си част са от тип R8. Реките не са с голям водосбор и са незначително натоварени, като се има предвид липсата на големи промишлени производства и малкият брой население в тази северозападна част на страната.

Трябва да се отбележи, че в ПУРБ 2016-2021 година, 10 от общо 26 водни тела нямат оценка за химично състояние. За настоящия период на анализ във всичките 26 водни тела е проведен мониторинг на приоритетни вещества. Резултатите показват, че всички водни тела могат да бъдат оценени в добро химично състояние, с изключение на тялото на река Тимок.

Особено място при анализа трябва да отделим на **река Тимок**. Участъкът от реката, който се намира на устието на река Дунав и който е граничен за РБългария с РСърбия, е характерен с висока замърсеност с метали. Източникът на замърсяване е извън пределите на РБългария.

В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло BG1WO100R001 на река Тимок е оценено в много лошо екологично и непостигащо добро химично състояние.

В периода на 2016-2017 година река Тимок продължава да се мониторира на пункта при гр. Брегово. Провежда се мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и голям брой приоритетни вещества.

Резултатите от анализите, показват същите стойности като в периода на ПУРБ 2016-2021. Оценката по физикохимичните показатели и специфични замърсители е за умерено състояние. Измерени са високи концентрации на БПК 5 и на металите: Fe, Mn, Cu, Zn и Al.

Химичното състояние също се запазва не постигащо добро, поради измерени високи стойности на тежките метали **Ni, Cd и Pb**.

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. състоянието на р. Тимок в българският участък се определя като лошо, като се наблюдава леко подобрение в сравнение с оценката направена в ПУРБ 2016-2021г.

Водните тела по реките западно от река Огоста за периода 2016-2021 година имат подобрение/или запазване на състоянието си добро/отлично по отношение на следните показатели:

- рН, съдържание на кислород – запазва се доброто/отлично състояние.
- Електропроводимост - за всички водни тела резултатите от този показател сочат добро/отлично състояние, докато в ПУРБ 2016-2021 година в телата BG1WO200R004 (р. Тополовец след язовир Кула до устие, вкл. притоци - р. Делейнска и р. Рабровска с Полянска) и BG1WO500R011 (р. Скомля от извор до устие) този показател отговаря на умерено състояние.
- Азот-нитритен – няма измерени концентрации над изискванията за добро/отлично състояние във всички водни тела. Това повтаря оценката по този показател за предишния период.
- Фосфор от ортофосфати, няма измерени концентрации над изискванията за добро/отлично състояние на този показател в периода 2016-2017 година във водните тела на поречията намиращи се на запад от р. Огоста. За разлика, в ПУРБ 2016-2021 година в две тела има установени високи концентрации.
- Общ фосфор. Запазва се ниската концентрация на този показател във водните тела в поречието. Измерена е висока концентрация на общ фосфор само в яз. Расово за периода 2016-2017, както и в периода на ПУРБ 2016-2021.
- Амониев азот - в голяма част от телата за които в предишния период има високи концентрации на N-NH₄, през 2016-2017 година измерените стойности отговарят на добро състояние. Само за язовир Полетковци на р. Войнишка този показател е със стойност отговаряща на умерено състояние.
- Относно другите физикохимични показатели, като БПК 5, нитратен азот и общ азот, резултатите от анализа им в периода 2016-2017 повтарят стойностите от предишния период. Най-натоварени с нутриенти са водните тела на р. Тополовец след язовир Кула до устие, вкл. притоци - р. Делейнска и р. Рабровска с. Полянска; яз. Кула; р. Видбол от зоната за защита: BG1DSWWO01 - РВ "Бяла вода" при Раковица до устие, вкл. приток - р. Грамадска; р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски, яз. Расово.
- В периода до 2017 година в някои пунктове са измерени високи концентрации на специфични замърсители, от групата на металите, като:
 - ✓ Алюминий – установена е висока концентрация в следните водни тела: BG1WO200R004 на р. Тополовец след язовир Кула до устие, вкл. притоци - р. Делейнска и р. Рабровска с Полянска; BG1WO500R011- р. Скомля от извор до устие и на р. Краставичка от РВ "Голяма река" до вливане в р. Лом при Горни Лом. Това са еднократни измервания, за които трябва да се търсят причините.
 - ✓ Желязо /разтворено/ - Измерени са високи стойности, над изискванията на СКОС за добро състояние във водните тела: язовир Рабиша; р. Скомля от извор до устие; р. Цибрица от извор до устие, вкл. приток - р. Цибър.
 - ✓ Манган - измерена е еднократно висока концентрация в два пункта във водното тяло на р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски и във водното тяло на р. Скомля от извор до устие.

Речни водохващания предназначени за ПБВ

От резултатите от пълният анализ /физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества/ на определените за мониториране РВ предназначени за ПБВ – (РВ "р. Горни Лом" и РВ "Голяма река" на р. Чупренска) може да се направи извода, че същите отговарят на изискванията за добро/отлично състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество, специфичните замърсители и на добро химично състояние. Ползвайки подхода на групирането, всички РВ в поречието на реките западно от Огоста се оценяват в добро екологично и добро химично състояние. Във водосбора на реките западно от Огоста се ползват за ПБВ следните речни водохващания:

№	Поречието	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Западно от Огоста	BG1WO300R1108	РВ "Бяла вода" на р. Видбол
2	Западно от Огоста	BG1WO600R1212	РВ "Стакевска река" на р. Стакевска
3	Западно от Огоста	BG1WO600R1312	РВ "Голяма река" на р. Чупренска
4	Западно от Огоста	BG1WO600R1412	РВ "Голяма река" на р. Краставичка
5	Западно от Огоста	BG1WO600R1512	РВ "р. Горни Лом"

Според данните от хидробиологичният мониторинг за периода 2016-2017г. голямата част от водните тела разположени в поречието западно от Огоста се намират в добро състояние. Това са водните тела BG1WO400R1009, BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1712 и BG1WO600R1014. Други три водни тела се намират в отлично състояние според данните от биологичните елементи за качество. Това са телата BG1WO300R1007, BG1WO600R1812 и BG1WO300R1008. Две от водните тела в това поречието се намират в умерено състояние според данните от хидробиологичният мониторинг. Това са телата BG1WO800R1016 и BG1WO200R004. Единствено тяло BG1WO600R1112 се намира в лошо състояние.

От **язовирите** намиращи се в това поречието за периода 2016-2017г. са пробонабрани и анализирани всички с изключение на яз. Полетковци, който е планиран

за анализ през 2018г. Според данните от БЕК фитопланктон състоянието на изследваните язовири е както следва:

- Язовир Христо Смирненски и яз. Ковачица се намират в добър и по-висок от добър екологичен потенциал;
- Язовир Кула и яз. Рабиша се намират в добър екологичен потенциал;
- Язовир Расово – лош екологичен потенциал.

ПОРЕЧИЕ ИСКЪР

Водните тела разположени по основното течение на реката са 7 броя. Първото тяло на устие на река Искър преди река Дунав е BG1IS100R1027. Всичките останали са новообразувани и са с нови граници. Те произхождат от голямото водно тяло BG1IS135R026 описано в ПУРБ 2010-2016 г.

✓ р. Искър от вливане на р. *Златна Панега при Червен бряг* до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло BG1IS135R1026

✓ р. Искър от вливане на р. *Малък Искър при Роман* до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло BG1IS135R1126

✓ р. Искър от вливане на р. *Габровница при Елисейна* до вливане на р. *Малък Искър при Роман*, водно тяло BG1IS135R1226

✓ р. Искър от вливане на р. *Батулийска при Реброво* до вливане на р. *Габровница при Елисейна*, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326.

✓ р. Искър от вливане на р. *Владайска* до вливане на р. *Батулийска при Реброво*, водно тяло BG1IS135R1426.

✓ р. Искър след язовир *Панчарево*, до вливане на р. *Владайска*, водно тяло BG1IS135R1726

За определяне на екологичното и химично състояние, елементите за качество се наблюдават най-малко в един или повече пункта за мониторинг във водните тела.

✓ За ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло **BG1IS100R1027 на р. Искър от вливане на р. Гостиля при Ставерци до устие** е оценено в добър/ много добър екологичен потенциал и добро химично състояние. Водното тяло е определено като СМВТ.

За състоянието на водното тяло се наблюдават два пункта един при с. Гиген, а другия при с. Ореховица.

За периода 2016-2017 година в пункта при с. Ореховица който е включен в мониторинговата програма TNMN-ICPDR за река Дунав, е планиран и проведен 12-месечен мониторинг на определени физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества. Не се установява превишение по физикохимичните показатели за качество, както и високи концентрации, над СКОС за добро състояние на специфични замърсители. Водното тяло по тези елементи за качество е оценено в добър потенциал.

При анализа на ПВ в няколко водни проби са измерени високи концентрации на пестицида флурантен. СКОС за флурантен-а в матрица вода е 0,0063 µg/l. Налични са резултати със стойности: 0,023 и 0,043 µg/l. Въпреки , че болшинството от резултатите от анализа на флурантен са под ГКО, по изискванията на РДВ, тялото се определя в непостигащо добро химично състояние.

В това тяло са разположени два пункта за хидробиологичен мониторинг, според които се определя състоянието на цялото водно тяло. Според хидробиологичните данни за периода 2016-2017г., тялото се определя в умерено състояние, тъй като три от изследваните биологични елементи за качество (макрозообентос, фитобентос и риби) се намират в това състояние. И в двете последователни години състоянието на тялото е умерено. Според биологичните елементи за качество се наблюдава влошаване на състоянието.

✓ Водното тяло на р. *Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци* - BG1IS135R1026 с обособени два пункта при с. Староселци и при с. Чомаковци.

По програмата за мониторинг за периода 2016-2017 година е пробонабран само пункта при с. Староселци, тъй като пункта дава по-пълна представа за състоянието на водното тяло.

В ПУРБ 2016-2021 тялото е оценено в лошо екологично състояние и неизвестно химично.

Резултатите от мониторинга на физикохимични показатели в последните две години показват, високи стойности отговарящи на умерено състояние по следните показатели: БПК₅, NH₄, NO₂, NO₃, N-total, P-PO₄, P-total. За разлика от предходния период няма измерени високи концентрации на специфични замърсители като металите: Cu, Mn, Al.

Екологичното състояние, що се отнася до физикохимичните показатели и специфични замърсители, може да се оцени като умерено.

Химичното състояние е добро. Няма измерени концентрации над СКОС за добро състояние в групата на анализирани ПВ.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS135R1026 е определено като лошо (главно според биологичният елемент за качество макрофити). Според БЕК състоянието се запазва същото, както определеното в ПУРБ 2016-2021г.

река Искър

✓ В ПУРБ 2016-2021 водното тяло на р. *Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг* е оценено в умерено екологично и неизвестно химично състояние.

При анализа на получените резултати от мониторинга за двугодишния период се наблюдават измерени високи концентрации на БПК 5, N-NO₃, N-total, P-PO₄ и P-total. Няма измерени високи стойности над СКОС за добро състояние на специфични замърсители. Водното тяло запазва умереното си състояние, както е определено и в ПУБР 2016-2021.

За оценка на химичното състояние е извършен анализ на ПВ от групата на пестицидите - хербициди и инсектициди. Не се наблюдават високи концентрации на анализираният ПВ. Химичното състояние на водното тяло е добро.

Данните от пункта за ХБМ разположен във водно тяло BG1IS135R1126 са само за 2016г., за биологичните елементи за качество (БЕК) макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според тези резултати водното тяло се намира в лошо състояние, което се определя главно от макрофитите, а според макрозообентоса и фитобентоса данните сочат за умерено състояние.

✓ Във водното тяло на *р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър* при Роман (BG1IS135R1226) е разположен един пункт за мониторинг при гр. Роман, като същият е с дълга редица данни.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година са анализирани всички физикохимични показатели. Резултатите от анализа повтарят резултатите измерени в периода на първия ПУРБ. Запазва се умереното състояние и високите концентрации на БПК 5, азот -NO₃ и N-total, фосфор от ортофосфати P-PO₄ и P-total. При анализа на специфичните замърсители е установена висока концентрация на алуминий. По физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители водното тяло е в умерено състояние.

Химичното състояние се запазва добро.

В това тяло са разположени два пункта за хидробиологичен мониторинг, според които се определя състоянието на цялото водно тяло. Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за периода 2016-2017г., тялото се оценява в умерено състояние. То се определя от данните за фитобентос, тъй като данните за макрозообентос дават добро състояние. Не се наблюдава подобрене в сравнение с данните от ПУРБ 2016-2021г.

Оценката е с ниска достоверност, тъй като резултатите, с които разполагаме са само от една календарна година, а също така пробонабирането е извършено извън сезона определен в методиките за мониторинг.

✓ *р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в лошо екологично и неизвестно химично състояние.

При прегледа на резултатите от мониторинга, проведен в последните две години се установяват високи концентрации на всички биогени от групата на азота -NH₄, NO₂, NO₃, N-total и на фосфора P-PO₄, P-total, както и БПК 5. За специфичните замърсители не са измерени стойности, които са над изискванията на СКОС за добро състояние. На база резултатите от мониторинга може да се определи умерено състояние.

В това тяло са разположени два пункта за хидробиологичен мониторинг, според които се определя състоянието на цялото водно тяло. Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за периода 2016-2017г., тялото се определя в лошо състояние. То е определено главно от данните за елемента макрофити, тъй като според данните за останалите БЕК състоянието се определя като умерено.

За анализа на химичното състояние са анализирани тежките метали. Няма измерени стойности над изискванията за СКОС за добро химично състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ *р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло BG1IS135R1426*

Водното тяло е оценено в ПУРБ 2016-2021 г. в много лошо екологично и не постигащо добро химично състояние.

В периода 2016-2017 година е проведен задълбочен мониторинг на всички елементи на качеството - физикохимични, хидробиологични, анализ на специфични замърсители и приоритетни вещества.

Резултатите от мониторинга сочат влошаване състоянието на водното тяло в този участък на река Искър. По всички физикохимични показатели – кислороден режим, електропроводимост, БПК 5 и биогени, измерените стойности не отговарят на изискванията за добро състояние. Допълнително при анализа на специфичните замърсители се отчитат високи концентрации на металите: Cu, Mn и Al, както и на свободни цианиди. Оценката според получените до момента резултати е за умерено състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS135R1426 е определено като лошо, според изследваните биологични елементи за качество макрозообентос, макрофити и фитобентос. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава леко подобрение на състоянието според БЕК.

Анализираните ПВ също показват отклонения от СКОС за добро химично състояние. Установени са превишения на концентрациите на веществата: Cd /кадмий/, CHCl3 /трихлорметан/ и Флуорантен. Оценката на химичното състояние се запазва - не постигане на добро химично състояние.

✓ *р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло BG1IS135R1726.*

Оценката на водното тяло в ПУРБ 2016-2021 е умерено екологично и добро химично състояние.

След преглед на резултатите от мониторинга за 2016-2017 година се установява запазване на доброто състояние по отношение на физикохимичните показатели. Отново се забелязват, измерени в отделни проби, високи концентрации на метала алуминий. Водното тяло може да бъде оценено в добро състояние по изпитваните показатели, тъй като СГС за съдържание на алуминий не надвишава СКОС за метала в добро състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS135R1726 е определено като умерено, според всички изследвани биологични елементи за качество (макрозообентос, и фитобентос).

Химичното състояние е добро.

✓ *Река Гостиля*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло на река Гостиля от извор до устие в река Искър е оценено в умерено екологично и неизвестно химично състояние.

През времето на двугодишния период на изпълнение на програмите за мониторинг са анализирани всички физикохимични показатели. Резултатите показват превишение на електропроводимостта и БПК 5; азот -NO₂, -NO₃, -N-total, и фосфор-от ортофосфат P-PO₄. Не се наблюдават превишения на СКОС на специфични замърсители над изискванията за добро състояние. По тези показатели водното тяло се оценява в умерено състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. (БЕК макрозообентос), състоянието на река Гостиля е определено като умерено.

Планирани са за анализ ПВ от групата на металите и пестицидите - хербициди и инсектициди. Няма резултати от анализа на тежките метали, които да надвишават СКОС за добро състояние. В това водно тяло също като тяло BG1IS100R1027, се установяват високи концентрации на **флурантен** в някои от водните проби.

На това основание, химичното състояние на водното тяло ще оценява като непостигащо добро.

✓ *р. Златна Панега от с. Златна Панега до вливане в р. Искър при Червен бряг*, вкл. притоците - Дъбенска, Батулска и Белянска, водно тяло BG1IS100R1024.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в умерено екологично и неизвестно химично състояние.

Резултатите от мониторинга проведен 2016-2017 година показват, че екологичното състояние се е подобрило. Относно анализа на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители, не се установяват резултати които да не отговарят на стойностите за добро състояние, както и над изискванията за СКОС за добро състояние на специфичните замърсители. Оценката на водното тяло на база тези резултати е добро.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS100R1024 е определено като добро, според БЕК макрофити. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава леко подобрение на състоянието според БЕК.

Анализиран са ПВ от групата на тежките метали, органични разтворители, полициклични ароматни въглеводороди и др. Няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

Река Златна Панега

✓ *р. Златна Панега - от извор до с. Златна Панега*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро екологично и неизвестно химично състояние

В периода 2016-2017 година резултатите от мониторинга показват липса на всякакво замърсяване, превишение на концентрациите на специфични замърсители и приоритетни вещества.

Мониторинговият пункт във водно тяло BG1IS100R1124 е референтен за тип R15 и оценката отговаря на изискванията за добро екологично състояние и добро химично състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS100R1024 е определено като добро, според БЕК макрозообентос.

✓ *р. Бебреш от вливане на приток при Новачене, до вливане в р. Малък Искър при Своде*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1IS200R1022 е оценено в умерено екологично и неизвестно химично състояние.

През настоящият втори цикъл на управление, проведения мониторинг на физикохимичните елементи за качество повтарят резултатите от първия, а именно отново се установяват високи стойности над изискванията за добро състояние на показателите отчитащи съдържанието на биогени: N- NH₄, N-NO₂, N-NO₃, N-total, P-PO₄ и P-total. Няма измерени високи концентрации, над изискванията за СКОС, на специфичните замърсители. Водното тяло запазва умерено състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS200R1022 е определено като добро, според БЕК макрозообентос. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава подобрене на състоянието според БЕК.

За оценка на химичното състояние са анализрани ПВ от групите на: тежките метали и полицикличните ароматни въглеводороди. Няма установени превишения на концентрациите на веществата, спрямо изискванията за СКОС за добро химично състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ *р. Малък Искър от вливане на приток при Калугерово до вливане на р. Бебреш при Своде*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1IS200R1033 е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние, поради липса на данни от мониторинга.

От извършения анализ на резултатите от мониторинга през 2016-2017 година може да се заключи, че отклонение от изискванията за добро състояние се наблюдава само по показателите азот нитратен и общ азот.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS200R1033 е определено като умерено, според БЕК макрозообентос.

Химичното състояние на водното тяло е оценено като добро.

✓ *р. Малък Искър от вливане на приток при с. Малък Искър до вливане на приток при Калугерово*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1IS200R1043 е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние, поради липса на данни от мониторинга.

На обособения мониторингов пункт на р. Малък Искър при с. Калугерово в последните две години са натрупани данни от проведения мониторинг. Въз основа на тези резултати, може да се оцени, че водното тяло е в умерено състояние, поради измерени високи концентрации на азот- нитратен, общ азот и на металите от групата на специфичните замърсители - алуминий и манган (Al, Mn).

Според хидробиологичните данни за това тяло в периода 2016-2017г., то се определя в много лошо състояние според БЕК макрозообентос, като анализиранияте видове индикират висока токсичност.

Химичното състояние на тялото е добро. Няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро химично състояние.

✓ *приток на р. Бебреш след РВ р. Милковица и приток на р. Малък Искър след РВ "Старата река 1 и 2"; Правец*, водни тела BG1IS200R1142 и BG1IS200R1143.

И двете тела са новообразувани. В ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

За периода на 2016-2017 година в обособените пунктове за мониторинг се наблюдават следните резултати: стойности на показателите, не отговарящи на изискванията за добро състояние - общ азот и общ фосфор и фосфор от ортофосфати. Няма измерени високи концентрации, над СКОС за добро състояние на специфичните замърсители. На база получените резултати може да се определи умерено състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS200R1142 е определено като умерено, според БЕК макрозообентос.

За определяне на химичното състояние са извършени анализи на тежки метали и някои органични вещества от групата на ПВ. Няма измерени стойности над СКОС за добро състояние.

Водните тела BG1IS200R1142 и BG1IS200R1143 са в добро химично състояние.

✓ *р. Малък Искър от вливане на р. Суха при Етрополе до вливане на приток при с. Малък Искър*, водно тяло BG1IS200R1243.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в много лошо екологично и не постигащо добро химично състояние.

От проведения мониторинг през последните две години, може да се заключи, че се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние, на показателите: съдържание на азот-амониев, нитритен, нитратен и общ азот (NH₄, NO₂, NO₃, N-total) както и на общ фосфор и фосфор от ортофосфати (P-PO₄ и P-total). Измерени са концентрации над СКОС за добро състояние и на някои метали (Al, Mn) от групата на специфичните замърсители. На основания тези резултати, може да се определи умерено състояние на водното тяло по отношение на физикохимичните показатели и специфичните замърсители.

Според хидробиологичните данни за периода 2016-2017г., тялото се определя в лошо състояние. То е определено главно от данните за фитобентоса, като са открити и канални гъби при пробонабирането. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава леко подобрение на състоянието според БЕК.

При направения мониторинг на ПВ във периода са измервани високи концентрации на никел (Ni).

Химичното състояние на тялото BG1IS200R1243 се запазва непостигащо добро.

✓ *р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр. зони питейни обхващащи речни водохващания: „Кози дол“; „Кози дол 1 и 2“; „Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин“*, водно тяло BG1IS200R1443.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в много лошо екологично и не постигащо добро химично състояние.

От резултатите от проведения мониторинг в последните две години се вижда, че няма подобряване на състоянието на водното тяло по отношение на

физикохимичните елементи за качество, както и на специфичните замърсители. Тялото си запазва оценката умерено състояние по отношение на тези показатели.

Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за това тяло за периода 2016-2017г., то се определя в много лошо състояние според БЕК макрозообентос, като анализираният видове индикират висока токсичност.

Химическото състояние се запазва не постигащо добро, поради измерените отново високи концентрации на никел (Ni).

✓ *приток на р. Бебреш от Ботевград до Скравена*, водно тяло BG1IS200R1542

ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

От проведеня мониторинг през 2016-2017 г., може да се заключи, че се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние, на всички анализирани биогени. Наблюдават се високи стойности на анализираният метали желязо, алуминий и манган (Fe, Al, Mn), които са от групата на специфичните замърсители. На основание на тези резултати може да се оцени, че екологичното състояние е умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS200R1542 е определено като умерено, според БЕК макрозообентос.

Анализа на ПВ показва, че химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ *приток на р. Бебреш след ПВ "Стубленска"; ПВ "Ечемиска" - Стара Калница; ПВ "Буканин дол"; ПВ "Мечата долина"; Ботевград*, водно тяло BG1IS200R1642.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

Резултатите от мониторинга за 2016-2017 г. показват, че по отношение на физикохимичните показатели се отчитат стойности над изискванията за добро състояние на БПК5 и съединения на фосфор. Измерени са високи концентрации на алуминий и манган (Al, Mn). При тези резултати състоянието се определя като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS200R1542 е определено като лошо, според БЕК макрозообентос.

За определяне на химичното състояние са извършени анализи на тежки метали от групата на ПВ. Няма измерени стойности над СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Габровница от извор до вливане в р. Искър при с.Габровница и р. Батулийска от извор до вливане в р. Искър при Реброво, вкл. притоците - Огойска и Елешница*, водни тела BG1IS300R019 и BG1IS300R1017.

В ПУРБ 2016-2021 г. и двете тела са оценени в добро екологично и добро химично състояние.

От проведеня мониторинг през последните две години, може да се заключи, че се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние на показателите общ фосфор и фосфор от ортофосфати във водно тяло BG1IS300R019 на р. Габровница, което го определя в умерено състояние. Водното тяло на р. Батулийска запазва добро състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. и двете тела се определят в добро състояние според изследваните биологични елементи за качество.

Химичното състояние и на двете водни тела се запазва добро.

✓ *р. Искрецка от извор до вливане в р. Искър при Своге*, водно тяло BG1IS300R1018.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в умерено екологично и неизвестно химично състояние.

За наблюдавания две годишен период водното тяло запазва оценката си за умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество. Измерени са високи концентрации на БПК 5, азотни и фосфорни съединения. Няма превишени стойности, спрямо СКОС за добро състояние на специфичните замърсители.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS300R1018 е определено като умерено, според БЕК макрозообентос. Данните за фитобентоса са с ниска степен на достоверност, тъй като пробонабирането е извършено извън сезона определен в методиката за мониторинг на този БЕК.

Химичното състояние може да се определи като добро, на основание направения анализ на ПВ от групата на полициклични ароматни въглеводороди и пестициди.

✓ *р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска*, водно тяло BG1IS400R012, СМВТ.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в лош екологичен потенциал и добро химично състояние.

От проведения мониторинг през 2016-2017 г. на два пункта за мониторинг р. Блато при с. Мирояне и р. Блато при с. Петърч, може да се заключи, че се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние на всички анализирани биогени и БПК 5. От специфичните замърсители има стойности над изискванията на СКОС за добро състояние на металите манган, желязо /Fe, Mn/ и на свободен цианид. Оценката на състоянието на водното тяло е умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS400R012 е определено като лошо, според БЕК макрозообентос и макрофити.

Химичното състояние се запазва добро.

✓ *р. Банкенска от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър*, водно тяло BG1IS500R011

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в лошо екологично състояние и добро химично състояние.

За 2016-2017 година водното тяло се наблюдава в два пункта, единия на р. Какач при с. Мирояне, а другия - р. Банкенска, при с. Банкя. От направените анализи може да се заключи, че водното тяло запазва умерено си състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители. Наблюдават се високи концентрации на всички биогени и БПК 5. Има измерени високи концентрации на манган (Mn).

Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за това тяло за периода 2016-2017г., то се определя в много лошо състояние според БЕК фитобентос. На пункта, който се намира в това тяло, при пробонабирането е отбелязано, че по бреговете има отпадъци.

Химичното състояние се запазва добро.

✓ *р. Стари Искър от вливане на р. Елешница при Елин Пелин до вливане в р. Искър при Световрачене*, водно тяло BG1IS600R1016, СМВТ.

Качеството на водите във водното тяло се наблюдава чрез два пункта, единия при с. Долни Богров, а другия на устие на р. Лесновска преди вливане в река Искър. Пунктовете са в мрежата за мониторинг преди 2003 година и за тях има дълга редица данни.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в лош екологичен потенциал и добро химично състояние.

За двугодишния период 2016-2017 година са извършени задълбочени анализи по всички елементи за качество - физикохимични, специфични замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализите не показват подобрене на състоянието. Отново са измерени високи концентрации на нитратен азот и общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Както в предишния период и в настоящия отчетен период е измерена висока концентрация на манган. Налични са резултати от високо съдържание на естествен уран. Анализът на уран не би могъл да се сравнява с предишен период, тъй като измерването е за първа година. На база получените резултати може да се заключи, че състоянието е умерено.

В това тяло са разположени два пункта за хидробиологичен мониторинг, според които се определя състоянието на цялото водно тяло. Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за периода 2016-2017г., тялото се оценява в лошо състояние. То се определя главно от данните за БЕК макрофити, тъй като според данните за останалите БЕК състоянието е умерено.

Няма измерени приоритетни вещества в концентрации, по-високи от СКОС за добро състояние на анализраните приоритетни вещества, от групата на: полицикличните ароматни въглеводороди, органични разтворители и тежки метали.

Химичното състояние на водното тяло на р. Лесновска след вливане на Елешница е добро.

✓ *р. Стари Искър след язовир Огняново до вливане на р. Макоцевска при Лесново*, водно тяло BG11S600R1015

Водното тяло е новоформирано. За ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

Резултатите от проведения анализ за качеството на водата в този участък от река Лесновска показват стойности съизмерими с тези за отлично и добро състояние по всички физикохимични показатели и специфични замърсители.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG11S600R1015 е определено като добро.

Няма измерени концентрации на ПВ над изискванията за СКОС за добро състояние.

На база получените резултати може да се заключи, че водното тяло BG11S600R1015 на р. Лесновска /Стари Искър/ е в добро състояние - екологично и химично.

✓ *р. Макоцевска от РВ "Стръгленска" до вливане в р. Стари Искър*, водно тяло BG11S600R1215.

Водното тяло е новоформирано. За ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

За периода от 2016-2017 година е извършен анализ на основните физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Наблюдават се високи концентрации на нитрати и ортофосфатни съединения и общ фосфор. Няма измерени стойности над СКОС за добро състояние на специфични замърсители. Състоянието може да се определено като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г., състоянието на тяло BG1IS600R1215 е определено като умерено, според изследваните биологични елементи за качество (макрозообентос и фитобентос).

Извършени са анализи на приоритени вещества от групата на тежките метали. Няма концентрации над СКОС за добро състояние. Химичното състояние е добро.

✓ *р. Стари Искър от вливане на р. Макоцевска при Лесново до вливане на р. Елешница при Елин Пелин* водно тяло BG1IS600R1416, СМВТ.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние.

Резултатите от проведения анализ за качеството на водата в този участък от река Лесновска /Стари Искър/ показват високи концентрации на амониев азот и общ азот, както и висока концентрация на фосфор. Има измерени високи концентрации на манган /Mn/, който е от групата на специфичните замърсители.

Водното тяло запазва състоянието си умерено, по анализирания показател.

Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за периода 2016-2017г., тялото се определя в лошо състояние. То е определено главно от данните за БЕК макрофити, тъй като според данните за останалите БЕК състоянието се определя като умерено.

Няма измерени високи стойности над СКОС за добро състояние на приоритетните вещества от групата на тежките метали. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Елешница от извор до Потоп, водно тяло BG1IS600R1616 и р. Елешница от Потоп до Елин Пелин*, водно тяло BG1IS600R1516.

Водните тела са новоформирани. Първото е оценено в неизвестно екологично и химично състояние, а второто е оценено в добро екологично и химично състояние, като е ползван подхода на групирането в ПУРБ 2016-2021 г.

Измерените концентрации на физикохимичните показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества не показват стойности над изискванията на СКОС за добро екологично и химично състояние.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS600R1516 е определено като умерено според БЕК фитобентос.

Водните тела на р. Елешница са в добро химично състояние.

✓ *р. Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планищица*, водно тяло BG1IS700R1006.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в лошо екологично и добро химично състояние. Лошото екологично състояние е било определено въз основа на резултатите от БЕК. По физикохимични показатели и специфични замърсители резултатите са отговаряли на изискванията за добро състояние.

За периода 2016-2017 година резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество показват високи стойности на измерените БПК 5 и фосфорни съединения. Забелязват се някои високи концентрации на специфични замърсители, например алуминий /Al/, стойности над изискванията за добро състояние. На база тези резултати може да се заключи, че състоянието на водното тяло е умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS700R1006 е определено като умерено според БЕК фитобентос. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава леко подобрене на състоянието според БЕК.

Анализирани са приоритетни вещества от групата на тежките метали и полицикличните ароматни въглеводороди. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Витошка Бистрица от Бистрица до вливане в язовир Панчарево, без зона питейни РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска", водно тяло BG1IS700R1007.*

Водното тяло е новоформирано. За ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние.

Резултатите от проведения анализ за качеството на водата в този участък на реката, показват високи концентрации на амониев азот, нитратен азот и общ азот, както и висока концентрация на фосфор. Има измерени високи концентрации на алуминий /Al/, който е от групата на специфичните замърсители. Състоянието се определя като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS700R1007 е определено като умерено според изследваните БЕК макрозообентос и фитобентос.

За оценка на химичното състояние е планиран мониторинг на тежки метали. Наблюдава се едно измерване на висока концентрация на никел /Ni/ - 8µg/l, която е над изискванията на СКОС за добро състояние. Като се изолира този резултат химичното състояние може да се определи като добро. Източникът на замърсяване не е известен.

✓ *р. Шипочница от извор до Ново село при границата на СОЗ на язовир Искър", водно тяло BG1IS700R1031.*

В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в добро екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година водното тяло запазва доброто си екологично и добро химично състояние.

✓ *р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел) - водно тяло BG1IS700R1206.*

В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в добро екологично и добро химично състояние, като е ползван подхода на групирането.

За периода 2016-2017 година водното тяло запазва доброто си състояние, на база извършен мониторинг и проведени анализи по всички основни физикохимични, показатели, специфични замърсители и някои групи приоритетни вещества.

✓ *р. Палакария от извор до вливане в р. Искър, водно тяло BG1IS789R1004.*

В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в лошо екологично и добро химично състояние.

Резултатите от проведения анализ за качеството на водата на река Палакария, показват стойности на високи концентрации на общ азот и общ фосфор. Има измерени високи концентрации на желязо и мед /Fe и Cu/, които са от групата на специфичните замърсители. Състоянието се определя като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. състоянието на тяло BG1IS789R1004 е определено като добро според изследваните БЕК макрозообентос и фитобентос. В сравнение с ПУРБ 2016-2021г. се наблюдава подобрение на състоянието на тялото според биологичните елементи за качество.

Анализирани са приоритетни вещества от групата на тежките метали. Химичното състояние на водното тяло BG1IS789R1004 е добро.

✓ *р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, водно тяло BG1IS789R1104 и*

✓ *р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица*, водно тяло BG1IS900R1003.

В ПУРБ 2016-2021 г. и двете тела са оценени в неизвестно екологично и неизвестно химично състояние. Същите са новосформирани водни тела.

Водното тяло BG1IS789R1104 може да се оцени в добро състояние, на основание получените резултати от анализа на физикохимичните елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества за времето 2016-2017 година.

Качеството на водите на водното тяло BG1IS789R1003 са анализирани по основните физикохимични показатели и специфични замърсители. От резултатите може да се заключи, че няма превишени стойности на концентрацията на физикохимичните елементи за качество. Наблюдават се измерени високи концентрации на алуминий, мед и цинк /Al, Cu и Zn/. Състоянието на водното тяло, на база извършеният анализ може да бъде определено като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. тяло BG1IS789R1003 се определя в добро състояние според БЕК макрозообентос.

Химичното състояние е добро. Няма превишени концентрации над СКОС за добро състояние на тежките метали от списъка на приоритетните вещества.

✓ *р. Черни Искър без зона питейни РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" до вливане на р. Бели Искър; вкл. приток - р. Лъкатица*, водно тяло BG1IS900R1503.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро екологично и добро химично състояние.

От направения анализ за периода 2016-2017 година може да се направи заключение, че по физикохимични показатели за качество, водите във водното тяло запазват доброто си състояние. Измерени са високи концентрации на алуминий и мед /Al и Cu/ от групата на специфичните замърсители. Състоянието може да се определи като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г. тяло BG1IS900R1503 се определя в добро състояние според БЕК макрозообентос, докато според БЕК фитобентос и риби водното тяло се определя в отлично състояние.

Химичното състояние е добро. Няма измерени високи концентрации над стойностите на СКОС за добро химично състояние.

✓ *р. Владайска от Владая до вливане в р. Искър, включително притоците -Перловска, Суходолска и Слатинска*, водно тяло BG1IS500R1010, СМВТ.

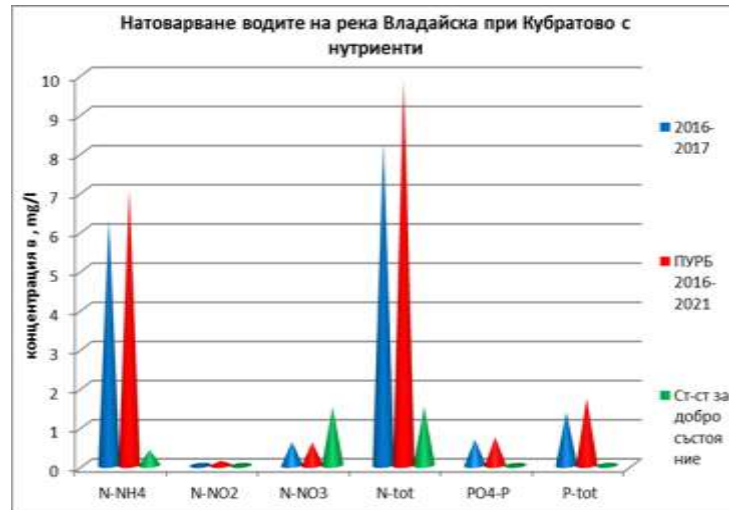
В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в много лош екологичен потенциал и не постигащо добро химично състояние.

За периода на последните две години няма промяна в състоянието на водното тяло. Измерени са високи концентрации на всички биогени и основни физикохимични показатели определящи кислородния режим. Стойностите не отговарят на добро състояние. При преглед на резултатите от анализа на специфичните замърсители е видно, че за три метала - желязо, алуминий и манган (Fe, Al, Mn) са измерени високи концентрации, над изискванията за добро състояние.

При тези резултати може да се заключи, че по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водите на р. Владайска от Владая до вливането и в р. Искър са в умерено състояние.

Няма промяна в химичното състояние. Имерени са отново високи концентрации на трихлорметан. Източникът на замърсяване е неизвестен. Химичното състояние на тялото е не постигащо добро.

На фигурата по-долу е показано сравнението на СГС на показателите в периода на 2016-2017, оценката на ПУРБ 2016-2021г. и стойностите за добро състояние, съгласно Наредба Н-4/14.09.2012 г.

Язовири в поречието на река Искър

В поречието на река Искър са разположени водосборите на язовирите: Бебреш, Искър, Бели Искър, Кокаляне – водите на които се ползват за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/, Огняново и Панчарево.

Язовирите които се ползват за ПБВ се анализират всяка година по изискванията на Наредба 12/18.06.2002 г. на база на което се категоризират в съответна категория А1, А2 и А3. Физикохимичните показатели в голямата си част повтарят основните физикохимични показатели за оценка състоянието на водното тяло. Измерените концентрации на веществата от групата на физикохимичните елементи за качество не превишават изискванията за отлично/добро състояние. Състоянието на 4-те язовира предназначени за ПБВ е оценено като добро/отлично.

Веднъж в периода на ПУРБ, като пунктове от програмата за контролен мониторинг, водите на язовирите се анализират по всички приоритетни вещества, съгласно изискванията на РДВ. Няма измерени високи концентрации на приоритетни вещества над СКОС за добро състояние.

Водите на язовирите в поречие Искър, които се ползват за ПБВ се оценяват в добро химично състояние.

✓ **Язовир Огняново**, водно тяло BG1IS600L1014, СМВТ.

В ПУРБ 2016-2021 година водното тяло на язовир Огняново е оценено в отлично екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година, резултатите от мониторинга са показват добри и отлични стойности по всички физикохимични елементи за качество. Наблюдава се висока концентрация на алуминий във водите на язовир Огняново, според което тялото се оценява в умерено състояние, по отношение на подкрепящите БЕК физикохимични показатели.

Според проведенят през 2017г. хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон, обобщените резултати на потенциалът на яз. Огняново показват, че той се намира в максимален екологичен потенциал (МЕП).

Химичното състояние се запазва добро.

✓ **Язовир Панчарево**, водно тяло BG1IS500L1008, СМВТ.

В ПУРБ 2016-2021 година водното тяло на язовир Панчарево е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

От резултатите от анализа за времето от 2016-2017 година, става ясно, че водите на язовир Панчарево запазват оценката си по отношение на физикохимичните елементи за качество, а именно умерен екологичен потенциал.

Химичното състояние е добро, т.е. запазва се оценката от ПУРБ 2016-2021 г.

Речни водохващания /РВ/ в поречието на река Искър, предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/.

Във водосбора на река Искър, най-големия водосбор на територията на Дунавски РБУ са обособени 32 самостоятелни водни тела в зони за защита на води /ЗЗВ/ предназначени за ПБВ. Водните тела са не натоварени антропогенно, липсва натиск и са основно от типове R2/R4. Оценката на състоянието на всяко едно от всичките 32 водни тела /речни водохващания/ въз основа на самостоятелен мониторинг би било доста скъпо и не ефективно.

Като речни водохващания същите ежегодно се оценяват съгл. Наредба 12/18.06.2002 г. по категории. Извършват се анализи на основните физикохимични показатели. Някои пунктове са част и от националната програма за контролен мониторинг на повърхности води предназначени за ПБВ. Други от тях се анализират от операторите, стопанисващи РВ. РЗИ мониторираат микробиологичните елементи за качество.

Имайки предвид всички тези обстоятелства, водните тела разположени в ЗЗВ за пиене се оценяват и за ПУРБ 2016-2021 г., като за периода 2016-2017 година се ползва подхода за групиране.

Извършен е пълен физикохимичен и химичен анализ на две водни тела- BG1IS200R1233 - РВ "Кози дол" и BG1IS900R1103 на РВ "Леви Искър" на р. Леви Искър. Резултатите от анализите показват отлично или добро екологично състояние по физикохимичните показатели и специфични замърсители и добро химично състояние.

За периода 2016-2017г. хидробиологичен мониторинг е извършен в четири водни тела (BG1IS200R1233, BG1IS500R1130, BG1IS900R1103 и BG1IS900R1203), в които се намират речни водохващания. Според данните, с които разполагаме състоянието в тези водни тела е определено като добро.

Оценката от тези тела е „пренесена“, като е ползван подхода на групирането върху всички останали 30 водни тела от поречието на р. Искър, намиращи се в ЗЗВ предназначени за ПБВ. Речните водохващания, разположени по поречието на река Искър и язовирите предназначени за ПБВ, могат да се видят на Таблица 1, по-долу.

Таблица 1

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Искър	BG1IS135R1526	РВ Корит 1,2,3; Владо Тричков
2	Искър	BG1IS135R1626	РВ "Малка река"; РВ "Церецелска"
3	Искър	BG1IS200L1021	яз. "Бебреш"; р. Бебреш от извор до язовир Бебреш (язовирна стена)
4	Искър	BG1IS200R1122	РВ "Куския дол; Липница
5	Искър	BG1IS200R1123	РВ "Говежди дол"; Своде
6	Искър	BG1IS200R1133	РВ "Старата река 1 и 2"; Правец

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
7	Искър	BG1IS200R1222	РВ "Старата река"; Рашково
8	Искър	BG1IS200R1233	РВ "Кози дол"; РВ "Кози дол 1"; РВ "Кози дол 2"
9	Искър	BG1IS200R1322	РВ "Милковица"; Гурково
10	Искър	BG1IS200R1333	РВ "Черна река"; РВ "Варутка"; РВ "Вукински дол"; Лопян
11	Искър	BG1IS200R1422	РВ "Занога"; РВ "Репец"; РВ "Помашкото"; Литаково
12	Искър	BG1IS200R1433	РВ "Еловска река"; РВ "Чинков дол"; Брусен
13	Искър	BG1IS200R1522	РВ "Чешковица"; РВ "Осеница"; Врачеш
14	Искър	BG1IS200R1533	РВ "Влайковица";
15	Искър	BG1IS200R1622	РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" - Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград
16	Искър	BG1IS200R1633	РВ "Стайков дол"
17	Искър	BG1IS200R1722	РВ "Бистрица";
18	Искър	BG1IS200R1733	РВ "Данчов дол";
19	Искър	BG1IS200R1833	РВ "Черешовица";
20	Искър	BG1IS200R1933	РВ "Драгостин";
21	Искър	BG1IS300R1117	РВ "Кръстешка река"; Батулия
22	Искър	BG1IS500R1109	РВ "Каменно здание" на р. Боянска
23	Искър	BG1IS500R1130	РВ "Владайска" к.1828, "Владайска III" к.1798 ; РВ "Кюнеца" и р. Владайска от извор до Владая
24	Искър	BG1IS600R1115	РВ "Стръгленска"; Стъргел
25	Искър	BG1IS600R1116	РВ "Желява"; Желява
26	Искър	BG1IS600R1216	РВ "Света река"
27	Искър	BG1IS600R1316	РВ р. Манастирска
28	Искър	BG1IS700L1005	язовир Искър
29	Искър	BG1IS700L1306	язовир Кокаляне (бент Пасарел)
30	Искър	BG1IS700R1106	РВ "Железница"; Железница
31	Искър	BG1IS700R1107	РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска"; Бистрица
32	Искър	BG1IS900L1002	язовир Бели Искър
33	Искър	BG1IS900R1103	РВ "Леви Искър" на р. Леви Искър
34	Искър	BG1IS900R1203	РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" на р. Черни Искър
35	Искър	BG1IS900R1303	РВ "Мусаленска Бистрица"; Боровец
36	Искър	BG1IS900R1403	РВ "Бели Искър"; РВ "Прека река"; РВ "Дерково дере"; Бели Искър

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

По поречието на река Ерма са разположени два пункта за качествен мониторинг на повърхностните води на реката, единия при с. Срезимировци, а другия – при гр. Трън.

Пробовземането и анализа се извършва от централната лаборатория към ИАОС гр. София.

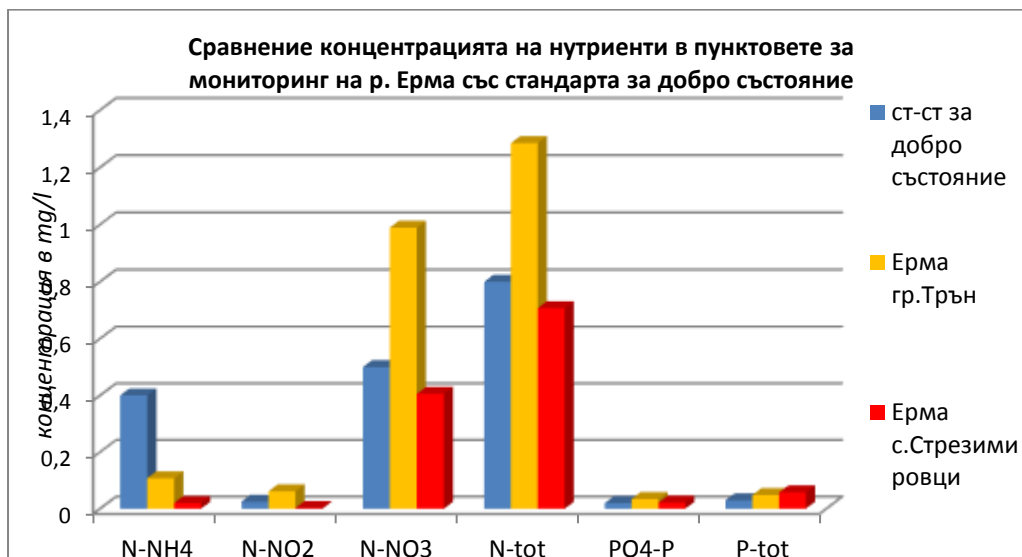
Пункта на р. Ерма при гр. Трън е включен в мрежата за контролен мониторинг, а при Срезимировци в групата на оперативния мониторинг. И двата пункта са във водно

тяло р. Ерма с притоци Лишковица и Ябланица до държавна граница и с код - BG1ER100R001.

В ПУРБ 2016-2017 г. водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химическо състояние.

За периода 2016-2017 година пунктът на р. Ерма при Трън (BG1ER00033MS020) е мониториран ежемесечно, а пункта при с. Стрезимировци е пробонабиран само през 2017 година, също ежемесечно.

Измерените стойности на кислородните показатели, рН и електропроводимостта отговарят на изискванията за добро и отлично състояние. Отклонение от стойностите за добро състояние има по показателите -азот нитритен /N-NO₂/, нитратен /N-NO₃/, общ азот /N-tot/, ортофосфати (като Р) и общ фосфор /P-tot/ на пункта при гр. Трън. На пункта при с. Стрезимировци превишение на концентрациите за умерено състояние се наблюдават само при показателите, отразяващи съдържанието на ортофосфатни съединения и общ фосфор. Общата оценка за наблюдаваните специфични замърсители отговаря на добро състояние. Имайки предвид стойностите на анализиранияте физикохимични показатели и специфични замърсители, може да се заключи, че те се оценяват в умерено екологично състояние.

За оценката на химичното състояние в пункта при гр. Трън, са планирани за анализ всичките 33 приоритетни вещества. Резултатите от анализа показват, че при анализа на 29 вещества от групата не са измерени концентрации над СКОС, съгласно изискванията на Наредбата за СКОС. Останалите четири вещества не са измерени, поради липса на методика за анализ от лабораториите на ИАОС. Оценката на химичното състояние е добро за наблюдавания период 2016 и 2017 година, но с ниска степен на достоверност.

В програмата за хидробиологичен мониторинг (ХБМ) за периода 2016-2017 година са включени 2 пункта за категория реки. Това са р. Ерма – при Стрезимировци и р. Ерма - след гр. Трън, които влизат в състава на водно тяло с код BG1ER100R001. Тялото се оценява в умерено състояние, според наличните биологични данни, като тенденцията е за подобряване, тъй като данните за 2017г. показват добро състояние.

Поречие Нишава

Водните тела разположени по основното течение на реката са 3 броя.

✓ Първото тяло на р. Нишава (Гинска) от извор до държавна граница, р. Височка (Сребърна) без зона питейни РВ СД "Сребърна-Гински" и р. Габерска от извор до държавна граница, европейски код BG1NV200R1001;

✓ РВ - СД "Сребърна-Гински" 12 бр. и РВ "Черна" (Църна) на р. Височка (Сребърна), Камарска, Средна и Куратска, с европейски код BG1NV200R1101;

✓ РВ "Перачката бара"; землище Браковци, с европейски код BG1NV200R1102.

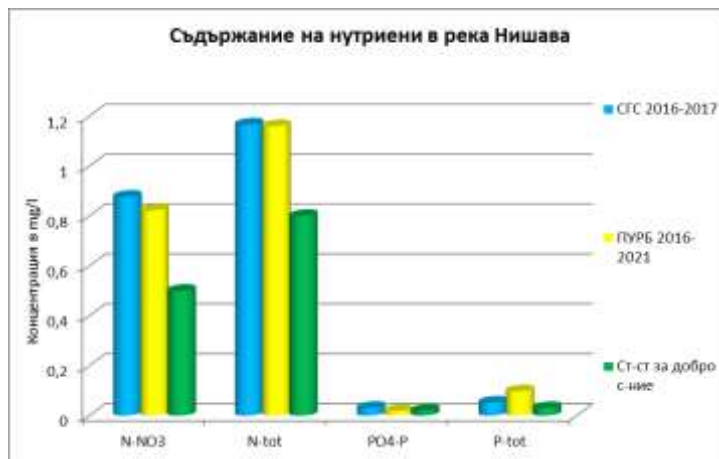
Всичките водни тела са от един тип - R2.

Водното тяло BG1NV200R1001 на основното поречие на река Нишава в ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в добро екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година на пункта при с. Калотина е планиран и осъществен цялостен мониторинг на основните физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. При анализа на нитратните съединения, общия азот, общия фосфор и ортофосфатите се наблюдават отклонения от стойностите за добро състояние. Няма измерени високи концентрации на специфични замърсители. По отношение на тези показатели, състоянието може да се определи, като умерено.

Според данните от хидробиологичният мониторинг, с които разполагаме за периода 2016-2017г., цялостното състояние на тяло BG1NV200R1001 се определят като умерено според БЕК макрозообентос и макрофити, докато според БЕК фитобентос и риби водното тяло се определя в добро състояние.

Анализирани са всичките 29 приоритетни вещества, за които има методика за анализ. Няма превишения на измерените концентрации за добро състояние. При тези обстоятелства, може да се заяви че химичното състояние на водното тяло е добро.

Другите две водни тела са обособени във водосбора на речните водохвращения- РВ - СД "Сребърна-Гински" и РВ "Черна" и РВ "Перачката бара".

За ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в добро екологично и добро химично състояние, като е използван подхода за групиране.

За периода 2016-2017 година е планиран и изпълнен пълен физикохимичен и хидробиологичен мониторинг на едно РВ от групата на "Сребърна-Гински", водно тяло BG1NV200R1101. Резултатите са добри по всички анализирани показатели. Няма отклонение от стойностите за добро състояние за физикохимичните показатели, специфичните замърсители и приоритетни вещества. Тези резултати от анализа се пренасят и върху водното тяло BG1NV200R1102, използвайки подхода на групирането.

В заключение може да се заяви, че водните тела BG1NV200R1101 и BG1NV200R1102 се оценяват в добро състояние по отношение на физикохимичните показатели и специфични замърсители. На същите се определя и добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ ВИТ

Качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 13 водни тела. Два от пунктовете са разположени във водно тяло, определено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/ предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/.

На устието на реката са разположени два пункта за мониторинг - р. Вит след гр. Гулянци и р. Вит след гр. Долна Митрополия при с. Биволаре, които дават информация за водно тяло BG1VT100R009 - р. Вит от вливане на р. Тученица при Опанец до устие. В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година по кислороден режим, електропроводимост, фосфатни съединения и някои съединения на азота, резултатите от анализа показват концентрации близки до отлично и добро състояние. Превишени концентрации, отговарящи на умерено състояние, са измерени по показателите - азот нитратен и общ азот, както и БПК 5.

Няма измерени високи концентрации над изискванията за СКОС на анализирани специфични замърсители. Не се установява разтворен алуминий /над СКОС/, който в предишния период беше една от причините за оценката на тялото в умерен екологичен потенциал.

Въпреки наблюдаваните подобрения на качеството на водите, за периода 2016-2017 година водното тяло на устието на река Вит се определя в умерен потенциал по физикохимичната характеристика и специфичните замърсители.

За оценка на химичното състояние са планирани и са анализирани двадесет и девет /29 /от общо 33 приоритетни вещества във водното тяло на р. Вит от вливане на р. Тученица при Опанец до устие.

Анализът показва, че за периода 2016-2017 година за приоритетното вещество **флуорантен** са измерени стойности над изискванията на СКОС за добро състояние. При СКОС на флуорантен - в матрица вода - 0,0063 µg/l, в повече от 30% от пробите се наблюдават измерени концентрации със стойности - 0,0083 µg/l, 0,029 µg/l, 0,016 µg/l. Въпреки, че голямата част измервания са със стойност под границата на количествено определяне на метода, а именно < 0.0005 µg/l, спазвайки изискванията на РДВ, за цялото водно тяло оценката на химичното състояние за периода на анализ е непостигащо добро химично състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за пунктовете р. Вит след гр. Гулянци и р. Вит след гр. Долна Митрополия при с. Биволаре са от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (2016/2017г.) и според тях състоянието по биологични елементи и в двата пункта е умерено. В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло също е оценено в умерено екологично състояние.

Основно поречие Вит

- *На основното поречие на река Вит са разположени следните водни тела:*

✓ *р. Вит* от вливане на *р. Каменка* при *Бежаново* до вливане на *р. Тученица* при *Опанец*, вкл. приток *р. Бара* след язовир *Горни Дъбник*, BG1VT307R1007 с четири пункта за мониторинг;

✓ *р. Вит* от вливане на *р. Калник* при *Пещерна* до вливане на *р. Каменка* при *Бежаново*, BG1VT307R1107 с два пункта за мониторинг

✓ *р. Вит* от вливане на реките *Черни Вит* и *Бели Вит* при *Тетевен* до вливане на *р. Калник* при *Пещерна*, BG1VT789R1005, един пункт за мониторинг;

За ПУРБ 2016-2021 година основното поречие на река Вит се характеризира с добра физикохимична характеристика, като само едно новосформирано водно тяло BG1VT789R1005 не е оценено за екологично и химично състояние, поради липса на данни от мониторинг.

В другите две тела от измерените физикохимични показатели се наблюдават превишения само в тяло BG1VT307R1007 на N-total, P-PO₄ и P-total. Последното е оценено в умерено екологично състояние и добро химично, докато тяло BG1VT307R1107 е с оценка - добро екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година са създадени нови пунктове за мониторинг в новообразуваните водни тела и резултатите от мониторинг показват следното:

И в трите водни тела се наблюдават високи концентрации на общ фосфор, в две от телата BG1VT307R1007 и BG1VT307R1107 - високи стойности над изискванията за добро състояние на общ азот. В телата BG1VT307R1107 и BG1VT789R1005 високи концентрации на БПК-5; в тяло BG1VT307R1007 – високи стойности на азот нитратен N-NO₃ и фосфор от ортофосфати P-PO₄.

През наблюдавания период и в трите водни тела, разположени по основното течение на река Вит, няма измервания на специфични вещества с концентрация над СКОС.

В заключение може да се заяви, че оценката по физикохимични показатели и специфични замърсители за основното поречие на река Вит е умерено състояние, което се дължи на измерените високи концентрации на биогени във водите.

За оценка на химичното състояние са планирани за анализ приоритетни вещества и в трите водни тела. След преглед и анализ на резултатите от проведения мониторинг става ясно, че не се наблюдават превишения на концентрацията на анализирани пестициди, инсектициди, органични вещества, полициклични ароматни въглеводороди в трите водни тела разположени по основното поречие на река Вит. Оценката за химичното състояние е добра.

Данните от хидробиологичен мониторинг за тяло BG1VT307R1007 са от два пункта - *р. Вит* след с. *Ясен* и *р. Вит* след с. *Садовец*, като за първият са съответно от БЕК макрозообентос и макрофити (2016г.) , а за втория - БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (2017г.). Оценката по макрозообентос и фитобентос е добро състояние, но тази на макрофитите – умерено. Общата оценката по биологични елементи за тялото е умерено състояние.

За тяло BG1VT307R1107 мониторинговите данни от пункт *р.Вит* след с. *Ъглен* са от БЕК макрозообентос и макрофити (2016г.) и оценката според тях е умерено състояние.

За тяло BG1VT789R1005 наличните данни от пункта *р. Вит* при махала *Асен* са от БЕК макрозообентос и макрофити (2016г.) и според тях оценката е лошо състояние.

- **Язовири - яз. Телиш, яз. Горни Дъбник, яз. Сопот**

В ПУБР 2016-2021 година, язовирите в поречие Вит са оценени, като следва:

✓ **яз. Телиш** е оценен в неизвестно екологично състояние, тъй като липсват достоверни данни по анализ на биологични елементи за качество. По физикохимични и

специфични замърсители водата в язовира отговаря на добро състояние. Няма оценка за химично състояние, поради липса на данни от мониторинга на приоритетни вещества.

✓ **яз. Горни Дъбник** е оценен в добър екологичен потенциал и в неизвестно химично състояние.

✓ **яз. Сопот** е оценен в добър екологичен потенциал и в неизвестно химично състояние.

За периода 2016-2017 година след проведения мониторинг и след анализа на резултатите, оценката е следната:

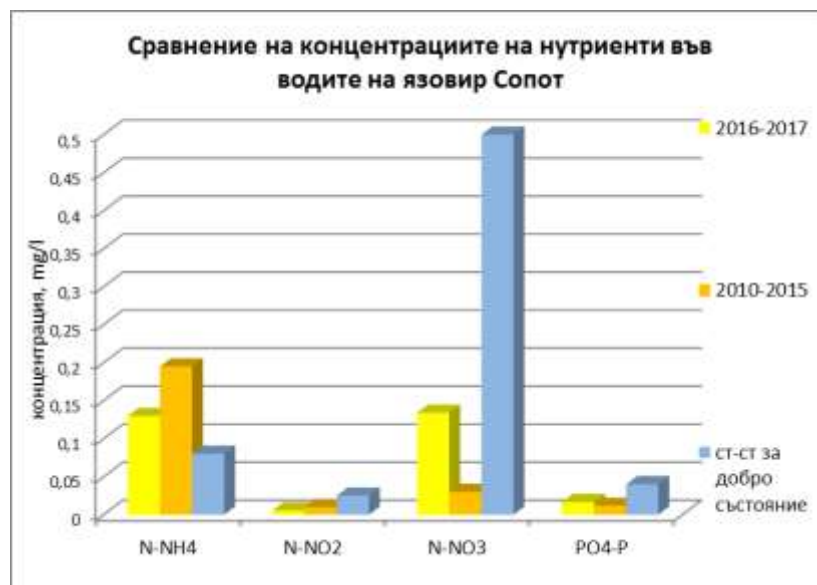
✓ **яз. Телиш** – не се наблюдава превишение на стойностите за добро състояние по всички физикохимични показатели, както и по анализраните специфични замърсители. По тези елементи за качество състоянието е добро. От анализа на приоритетните вещества се установява, че няма превишение на изследваните приоритетни вещества. Химическото състояние на тялото се оценява като добро. Оценката от БЕК фитопланктон за яз.Телиш е умерен потенциал.

✓ **яз. Горни Дъбник** запазва оценката си за добро състояние по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители. Химичното състояние е добро. За периода 2016-2017г. язовир Горни Дъбник не е включен за наблюдение в Програмите за хидробиологичен мониторинг.

✓ **яз. Сопот** по някои физикохимични показатели показва отклонение от стойностите за добро състояние, а именно: амониев азот N-NH₄, БПК-5, общ азот и общ фосфор. Измерените концентрации на специфични замърсители са в границите на изискванията на СКОС за добро състояние.

Оценката по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители, показва че водното тяло на язовир Сопот отговаря на умерен потенциал. Оценката на химичното състояние е добро.

Оценката за яз. Сопот според БЕК фитопланктон е добър и по-висок потенциал.

- **Река Тученица**

В ПУРБ 2016-2021 година, водното тяло на река Тученица е оценено в лошо екологично и добро химическо състояние. Наблюдавани са високи концентрации на всички анализирани биогени, БПК 5 и електропроводимост, които са над стойностите за добро екологично състояние.

За периода 2016-2017г. измерените физикохимични показатели показват приблизително същите стойности, които са отново надвишаващи стойностите за добро състояние. Подобрене се наблюдава само при анализираните специфични замърсители. Докато в периода 2010-2015 година са измерени високи концентрации, над изискванията за СКОС на специфичните замърсители (на металите Mn и Fe), за периода 2016-2017 година такива резултати не се установяват.

Както и в предишния период водите на река Тученица не са замърсени с приоритетни вещества. Анализирани са всички тежки метали, пестициди, полициклични ароматни въглеводороди и др. органични разтворители. Не са установени превишения на СКОС за добро химично състояние.

Химичното състояние на тяло BG1VT200R008 на р. Тученица от извор до вливане в р. Вит при Опанец се запазва добро.

Наличните данни от хидробиологичен мониторинг за пункта *р.Тученица преди вливане в р.Вит при с.Опанец* от БЕК макрозообентос (за 2017г.) отчитат умерено състояние, което е и цялостната оценка на тяло BG1VT200R008.

р. Каменка от извор до вливане в р. Вит, вкл. притоци - р. Катунецка с. Мирьова и Елешница и р. Сопотска с Лъга и Батънска, водно тяло BG1VT600R006.

В ПУРБ 2016-2021 година, водното тяло на река Каменка е оценено в добро екологично състояние и добро химическо състояние. При анализ на физикохимичните показатели са наблюдавани високи концентрации на общ азот и общ фосфор, извън стойностите за добро екологично състояние.

За периода 2016-2017 измерените физикохимични показатели показват запазване на състоянието, като се наблюдават измерени превишени стойности над изискванията за добро състояние по показателите: N-NO₃, N-total и P-PO₄. Наблюдават

се високи концентрации на алуминий от групата на специфичните замърсители. На основание резултатите от физикохимичния мониторинг и мониторинга на специфичните замърсители, може да се заключи, че водното тяло на р. Каменка се оценява в умерено състояние.

Както и в предишния период водите на река Каменка не са замърсени с приоритетни вещества. Анализирани са тежки метали и пестициди. Не са установени превишения на СКОС за добро химично състояние.

Химичното състояние на тяло BG1VT600R006 на р. Каменка от извор до вливане в р. Вит се запазва добро.

Пунктът за хидробиологичен мониторинг във водното тяло е *р. Каменка, след вливане на р.Катунецка, с.Бежаново*. Данните за него са от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (за 2017г.) и според тях състоянието на тялото се оценява като лошо.

- *р. Калник* от яз. Сопот до вливане в р. Вит, водно тяло BG1VT789R1105.

В ПУРБ 2016-2021 година, водното тяло на река Калник е оценено в неизвестно екологично и химично състояние. Тялото е новообразувано и поради липса на мониторингови данни не е оценено.

За периода 2016-2017 са планирани за анализ всички физикохимични показатели, специфични замърсители и някои приоритетни вещества. Измерените физикохимични показатели показват превишени стойности над изискванията за добро състояние по показателите: N-NH₄, N-NO₃, N-total, P-PO₄ и P-total. Не се наблюдават високи концентрации на вещества от групата на специфичните замърсители. На основание резултатите от физикохимичния мониторинг и мониторинга на специфичните замърсители, може да се заключи че водното тяло на р. Калник се оценява в умерено състояние.

Река Калник не е замърсена с приоритетни вещества. Изследвани са широка група пестициди, хербициди и др. приоритетни вещества. Няма измерени стойности над изискванията за СКОС за добро състояние.

Водното тяло на река Калник след язовир Сопот може да бъде оценено в добро химично състояние.

Според наличните данни от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (за 2016г.) от пункта *р. Калник преди вливане в р. Вит, при с. Български извор* състоянието на водното тяло по биологични елементи е оценено като умерено.

- **Река Бели Вит** до вливане на р. Черни Вит при Тетевен, включително притоци - Костика, Заводна и Черна река, без зоната за защита РВ "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица.

Качеството на водата във водно тяло на р. Бели Вит (BG1VT900R1001) се наблюдава в 3 пункта за мониторинг - при с. Рибарица, при гр. Тетевен и р. Костина, приток на р. Бели Вит, над месност Кървавото кладенче.

В ПУРБ 2016-2021 година, водното тяло на река Бели Вит е оценено в добро екологично и добро химическо състояние.

За периода 2016-2017г. се наблюдава влошаване на състоянието по показателите: N-total, фосфор от ортофосфати P-PO₄ и P-total. Другите стойности на измерените физикохимични показатели отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло. Няма измерени високи стойности, над изискванията на SKOC на анализирани специфични замърсители. На основата на направения анализ от проведения мониторинг може да се заяви, че качеството на водата по физикохимични показатели и специфични замърсители не отговаря на изискванията за добро състояние, а на по-ниско, т.е. умерено.

За водно тяло BG1VT900R1001 данните от хидробиологичен мониторинг са от два пункта - *р. Вит след Тетевен* и *р. Бели Вит над с. Рибарица*. За двата пункта наличните данни са от 2017г. и според изследваните в тях БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос състоянието на водното тяло се оценява като добро.

За оценка на химичното състояние са анализирани всички тежки метали, полициклични ароматни въглеводороди и др. въглеводороди. Няма измерени концентрации над SKOC за добро състояние.

Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

Мониторингов пункт „Кървавото кладенче“ на река Костина

- **РВ "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица**

Запазват оценката си за добро състояние по измерените концентрации на специфичните замърсители и приоритетни вещества. Няма отклонение от изискванията за добро/отлично състояние по отношение на физикохимичните показатели.

Водно тяло BG1VT900R1101, което е разположено в 33В за ПБВ е в добро екологично и добро химично състояние за наблюдавания период 2016-2017 година.

За *Речно водохранилище Болованджика, над с. Рибарица* наличните анализи от хидробиологичен мониторинг са за БЕК макрозообентос (от 2016г.) и отчитат отлично състояние.

- *р. Черни Вит* от извор до вливане на р. Бели Вит при Тетевен, вкл. притоци - Свинска и Косица, без зоната за защита РВ Свинска река 1 и 2. Водно тяло BG1VT900R1002 и пункт за мониторинг р. Черни Вит при с. Дивчевото.

В ПУРБ 2016-2021 година, водното тяло на река Бели Вит е оценено в отлично екологично и добро химическо състояние.

За периода 2016-2017г. се наблюдава влошаване на състоянието по показателите: N-total, фосфор от ортофосфати P-PO₄ и P-total. Другите стойности на измерените физикохимични показатели отговарят на изискванията за добро състояние. Няма измерени високи стойности, над изискванията на СКОС на анализирания специфични замърсители. От проведеня мониторинг може да се заяви, че качеството на водата по физикохимични показатели и специфични замърсители отговаря на изискванията за умерено състояние.

За оценка на химичното състояние са анализирани голям брой пестициди. Няма измерени концентрации над СКОС за добро състояние.

Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

За водно тяло BG1VT900R1001 данните от хидробиологичен мониторинг са от *р. Черни Вит след с. Дивчевото* и според изследваните БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (2016г.) състоянието на тялото се оценява като добро.

ПОРЕЧИЕ ОСЪМ

На река Осъм и нейните притоци са разположени 17 водни тела, като качеството се наблюдава в 29 пункта за мониторинг. Десет /10/ от пунктовете са разположени във водни тела, определени като Зона за защита на водите предназначени за питейно битово водоснабдяване /ЗЗВ за ПБВ/.

Основно поречие р.Осъм

В основното поречие на река Осъм са разположен следните водни тела и пунктове за мониторинг:

- ✓ *р. Осъм от вливане на р. Мечка при Дебово до устие*, водно тяло BG1OS130R1015 и два пункта за мониторинг, единия е на р. Осъм на устие, с. Черковица, а другият р. Осъм след вливане на р. Мечка с. Дебово;

- ✓ *р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово; вкл. приток - р. Мечка-водно тяло BG1OS130R1115*, три пункта за мониторинг

- ✓ *р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р. Берница при Александрово*, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница, водно тяло BG1OS700R1001, два пункта за мониторинг

- ✓ *р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя*, вкл. приток р. Градежница, водно тяло BG1OS700R1011, един пункт за мониторинг.

В ПУРБ 2016-2021г., водното тяло на устието на река Осъм (BG1OS130R1015), преди вливане в река Дунав е определено като СМБТ и е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

За анализирания период 2016-2017 година, няма промяна в качеството на водата на река Осъм в този участък. Измерени са високи стойности над изискванията за добро

състояние по показателите: БПК 5 и азот нитратен- $N-NO_3$. Няма установени високи концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

Общата оценка въз основа анализа по тези показатели, определя отново умерен екологичен потенциал за водно тяло BG1OS130R1015.

За оценката на химичното състояние са били планирани за анализ всичките 33 приоритетни вещества от Приложение 1 на Наредбата за СКОС. Анализирани са и са предоставени резултати от 29 ПВ. Оценката е добро химично състояние, но с ниска достоверност, поради факта, че няма проведени изпитвания на 4 от приоритетните вещества, по същите причини, описани по-горе.

Данните от хидробиологичен мониторинг за това водно тяло са от БЕК риби (2016г.) - добро състояние и от БЕК макрозообентос (2017г.) - умерено състояние. Може да се заключи, че оценката на водното тяло е умерено състояние.

Водното тяло BG1OS130R1115 е разположено на *р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово*. В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година качеството на водата се наблюдава в два пункта. В тях е планиран и проведен мониторинг на физикохимичните показатели, специфичните замърсители и на някои приоритетни вещества. След анализ на данните е установено, че има подобрение на някои показатели, като БПК и амониев азот. От отчетените по тези показатели стойности (за умерено състояние) за предишния период, към момента резултатите по тези показатели са в изискванията за добро състояние. Запазват се високите концентрации на нитратен азот- $N-NO_3$ и общ азот - N total.

За последните две години няма установени превишени концентрации на специфични замърсители. На база резултатите от анализирани физикохимични показатели и специфични замърсители, тялото може да се оцени в умерен екологичен потенциал, т.е. запазва си оценката от предишния период.

За оценка на химичното състояние са анализирани тежки метали, пестициди, полициклични ароматни въглеводороди, органични вещества и др. от групата на приоритетните вещества. Няма наблюдавани превишени стойности над изискванията на СКОС за добро състояние.

Химичното състояние на тялото може да се оцени като добро.

За водно тяло BG1OS130R1115 данните от хидробиологичен мониторинг са от два пункта, в които са анализирани БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Оценката за последните два биологични елемента е добро състояние, но тази за макрозообентос – умерено. Общата оценка за тялото е умерено състояние.

Качеството на водите във водното тяло BG1OS700R1011, определено като СМВТ се наблюдава чрез пункта *на р. Осъм след гр. Левски*.

В ПУРБ 2016-2021г. тялото е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

За наблюдавания период във водите на р. Осъм в изследвания участък няма измерени превишени концентрации на анализирани физикохимични показатели и специфични замърсители. Наблюдава се подобряване на екологичния потенциал по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители, тъй като измерените специфични замърсители не показват отклонение от изискванията на СКОС за добро състояние.

За оценка на химичното състояние са анализирани следните ПВ: органични разтворители, полициклични ароматни въглеводороди и пестициди. Прави впечатление

измерените в няколко водни проби високи концентрации, над СКОС за добро състояние на пестицида - **трифлуралин**. Трифлуралинът е хербицид от групата на ароматните и флуорирани производни на амино и нитросъединенията. До момента същият не е откриван във водните проби на р. Осъм. Основавайки се на изискванията на РДВ, въз основа на този резултат от анализа на трифлуралина, водното тяло по химично състояние се оценява като непостигащо добро за изследвания период.

Според наличните данни от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2016г.) оценката по биологични елементи за тялото е умерено състояние.

Едно от най-големите и натоварени водни тела по река Осъм е това във водосбора на който са разположени агломерациите на *градовете Ловеч и Троян - BG1OS700R1001*.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло BG1OS700R1001 е оценено в умерено екологично и добро химическо състояние.

За периода 2016-2017 година в пунктовете след гр.Трояни след гр. Ловеч са анализирани всички физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

Измерени са отклонения от стойностите за добро състояние на следните физикохимични показатели: фосфор от ортофосфати, общ фосфор и БПК 5. Резултатите от анализа на специфичните замърсители не показват превишени концентрации, спрямо СКОС за добро състояние.

Имайки предвид тези резултати и изготвения анализ, може да се заключи, че водното тяло запазва умереното си състояние по физикохимични елементи за качество и по специфични замърсители.

През периода 2016-2017 година са планирани за анализ приоритетни вещества от групата на: тежките метали, голям брой пестициди, полициклични ароматни въглеводороди, органични замърсители и др. Няма измерени концентрации извън изискванията на СКОС за добро състояние по Наредбата за СКОС.

Химичното състояние на водното тяло се запазва добро.

Във водно тяло BG1OS700R1001 има два пункта за хидробиологичен мониторинг - *р.Осъм, след гр. Ловеч* и *р. Осъм, след гр. Троян*. В пунктовете са мониторирани БЕК макрозообентос и макрофити (през 2016 и 2017г.) и оценката на тялото според тях е умерено състояние. Не се наблюдава промяна в състоянието спрямо оценката направена в ПУРБ 2016-2021г.

Река Осъм след ПСОВ гр. Ловеч

- **Река Ломя**

Водното тяло на *р. Ломя от извор до вливане в р. Осъм* е с код BG1OS400R010. Качеството на водите се наблюдава с пункт на устието на Ломя, преди вливане в Осъм, при с. Варана.

В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

За периода на 2016-2017 г. резултатите от анализите потвърждават състоянието по отношение на измерените високи концентрации на биогени и БПК 5 във водите на река Ломя. Няма измерени високи стойности над СКОС за добро състояние на специфични замърсители.

Химичното състояние, оценено въз основа на анализирани приоритетни вещества – пестициди и др. показва добро състояние.

В периода 2016-2017г., в пункта *р. Ломя след с. Варана, преди вливане в р. Осъм* са анализирани БЕК макрозообентос и макрофити. Оценката на водното тяло според тези БЕК е умерено състояние. Не се наблюдава промяна при оценката на състоянието в сравнение с направената в ПУРБ 2016-2021.

- **Река Бара**

Качеството на водите н *река Бара от извор до вливане в р. Осъм* се наблюдава, чрез пункта на устието преди вливане в река Осъм. Във водното тяло попада и язовир Каменец.

В ПУРБ 2016-2021 г. тяло BG1OS600R1005 е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние.

Анализите които са изпълнени в последните две години по физикохимичните елементи за качество показват резултати, които повтарят резултатите от сравнявания период по отношение на биогените и кислородния режим. Подобно на предишния период не се наблюдават превишения на концентрацията на специфични замърсители във водите на р. Бара. На основание тези резултати може да се заключи, че по отношение на физикохимичните показатели и специфични замърсители, водното тяло може да се оцени в умерен екологичен потенциал.

Резултатите от анализа на приоритетните вещества от групата на пестицидите не показват отклонение от СКОС за добро химично състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

Според наличните данни (за 2016 и 2017г.) от БЕК макрозообентос и макрофити оценката на тялото по биологични елементи е умерен екологичен потенциал.

- **Река Маарата**

Карстовия извор на р. Маарата при Крушуна е разположен във водно тяло BG1OS700R1111. За ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в добро екологично и неизвестно химично състояние.

За периода 2016-17 година са анализирани всички физикохимични елементи за качество, както и специфичните замърсители. За определяне на химичното състояние е планиран мониторинг на всички приоритетните вещества. Необходимо е да уточним, че мониторинговият пункт на р. Маарата при с. Крушуна е референтен пункт за тип R15-карстови извори. Резултатите от анализа за периода показват, че не се надвишават стойностите за добро състояние по повечето от физикохимичните показатели, освен по азот нитратен и общ азот.

Няма превишение на концентрацията на анализирани 29 приоритетни вещества в пункта на р. Маарата.

Водното тяло е в добро химично състояние.

За пункта р. Маарата, с. Крушуна - карстови извори данните от хидробиологичен мониторинг са от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (2017г.) и според тях състоянието на тялото е добро.

Водни тела по подпоречие Бели Осъм

- ✓ р. Бели Осъм от Чифлик до Троян
- ✓ р. Бели Осъм от приток при Балканец до вливане на р. Черни Осъм
- ✓ приток от Шипковски минерални бани до вливане в р. Бели Осъм
- ✓ приток от РВ "Въртяшка" до вливане в р. Бели Осъм
- ✓ Дънно водохващане "Къси дял"; м-ст "Слатина", РВ "Слатински дол", РВ "Козешица"
- ✓ м-ст "Дъскорезницата", РВ "Зеленика"
- ✓ м-ст "Кончетата", ОРВ "Стъргонска"

Изредените по-горе водни тела в голямата си част са новообразувани и в ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в неизвестно състояние, поради липса на резултати от мониторинг. Други са разположени в ЗЗВ предназначени за ПБВ и за оценката им е използван подхода на групиране. Поради факта, че водните тела в ЗЗВ не са антропогенно натоварени, за оценка на екологичното и химично им състояние в периода 2016-2017 година също се използва подхода на групирането.

За водни тела BG1OS890R1816, BG1OS890R1616 и BG1OS890R1016 е анализиран БЕК макрозообентос (2016г.) и оценката според него е добро състояние и за трите водни тела. Данните от хидробиологичен мониторинг за водно тяло BG1OS890R1916 са от БЕК макрозообентос (2016 и 2017г.) и оценката според тях е добро състояние.

Водни тела в подпоречие Черни Осъм

- ✓ РВ "Миревско"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица"

Речното водохващане „Бента“ на р. Черни Осъм е мониторирано най-дълго, използва се за водоснабдяване от много потребители, затова беше избрано да бъде задълбочено анализирано по всички физикохимични показатели, специфични замърсители и всички приоритетни вещества.

Резултатите от анализа показват стойности на физикохимичните елементи за качество отговарящи на отлично/добро състояние. Няма измерени концентрации на специфични замърсители и приоритетни вещества над СКОС.

Водното тяло е в добро екологично и химично състояние. Оценката му може да бъде приложена, позовавайки се на подхода за групиране, и за другите водни тела които са разположени в ЗЗВ предназначени за пиене и са в същия тип - R2.

Данните от хидробиологичен мониторинг за водното тяло са от пункта *р. Черни Осъм, водохващане – Бента* (2017г.) и според анализираният БЕК макрозообентос и макрофити състоянието на тялото е добро. В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло е оценено в отлично състояние.

Речно водохващане „Бента“ на река Черни Осъм

ПОРЕЧИЕ ЯНТРА

В поречие Янтра има разположени 48 водни тела – категория реки 43 и категория – езеро/язовири – 5. В програмата за мониторинг на физикохимичните показатели за повърхностните води, за 2016 г. са включени 29 пункта за контролен и оперативен мониторинг, а през 2017 г.- 28 пункта. От тях един пункт е включен в т.н. Дунавска програма и влиза в TNMN за р. Дунав; 5 язовира, три от които са предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/, от 7 до 10 нови пункта за мониторинг в новосформираните водни тела и др. за контролен и оперативен мониторинг.

Честотата на пробовземане на физикохимичните показатели е 4 пъти годишно, а за анализа на приоритетни вещества - 12 пъти в годината, съгласно изискванията на Наредбата за СКОС.

Пункта от TNMN – е на р. Янтра при с. Каранци. Честотата на мониторинг е 12 пъти годишно по всички унифицирани по програмата показатели за анализ.

Мониторингов пункт с. Каранци, р. Янтра

Водни тела по основното течение на р. Янтра

По основното течение на р. Янтра са разположени следните повърхностни водни тела:

✓ *р. Янтра от вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш до устие* BG1YN130R1029

✓ *р. Янтра от вливане на р. Росица при Крушето до вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш-* BG1YN307R1027, мониторингов пункт р. Янтра с. Раданово, мост за с. Орловец, BG1YN08391MS1130.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш до вливане на р. Росица при Крушето-* BG1YN307R1127, мониторингов пункт р. Янтра при с. Драганово-след вливане на р. Лефеджа, BG1YN00059MS130.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Белица при Велико Търново до вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш-* BG1YN700R1017; мониторингови пункта р. Янтра след В.Търново, мост с. Самоводене, BG1YN00079MS190 и р. Янтра след влив. на р. Белица -моста за Дебелец, BG1YN00079MS200; р.Янтра след ПСОВ Д.Оряховица, мост за с. Върбица - BG1YN00871MS1020.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Козлята при Габрово до вливане на р. Белица при Велико Търново-* BG1YN900R1015 - мониторингови пунктове р.Янтра при с. Леденик BG1YN16421MS1110, р. Янтра след Габрово-мост за Севлиево, BG1YN00917MS230.

✓ *р. Янтра от зоната за защита: РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" до вливане на р. Козлята при Габрово-* BG1YN900R1415; мониторингов пункт р.Янтра преди вливане на Паничарка гр.Габрово-мост, BG1YN08991MS1120.

✓ *РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра-* BG1YN900R1215, мон.пункт р. Янтра при кв. Ябълка, BG1YN00999MS260.

Във водно тяло на *р. Янтра от вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш до устие* с код BG1YN130R1029 са разположени два пункта за мониторинг - единият при с. Нов град, а другия на моста за с. Долна Студена. Водното тяло се намира в уязвимата зона за натоваарване с нитрати от земеделски дейности. Наблюдаваните физикохимични показатели и в двата пункта показват превишение на нитратния азот и общия азот. Други превишения спрямо стойностите за добро състояние не се отбелязват.

Анализирани са голям брой метали от групата на специфичните замърсители. Забелязват се отделни високи концентрации на алуминий, но СГС е под изискванията за СКОС, за разлика от предишния анализиран период.

За оценка на химичното състояние на водно тяло BG1YN130R1029 са анализирани тежки метали, пестициди, хербициди, органични разтворители и въглеродороди. Резултатите от анализа не показват стойности над СКОС за добро състояние на водите на река Янтра преди устие в р. Дунав.

Според наличните данни за 2017г. от БЕК макрозообентос, пункта на р. Янтра, с. Новград е оценен с умерен потенциал, каквато е и оценката на цялото тяло. Оценката на водното тяло направена в ПУРБ 2016-2021г., съвпада с оценката за периода 2016-2017 г.

Сравнение по екологично състояние на водно тяло BG1YN307R1027 на р. Янтра от вливане на р. Росица при Крушето до вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш с предишния период не би могло да се направи, тъй като водното тяло в ПУРБ 2016-2021 г е оценено в неизвестното екологично състояние, поради липса на анализ на БЕК. Ако сравним резултатите от анализа на физикохимичните показатели със изискванията на Приложение 6 към чл.12, ал4 на Наредба Н-4 се установява, че има влошаване на качеството на водата по отношение на БПК 5, амониев азот, общия азот и съединенията на фосфора. При анализа на специфичните замърсители се отчитат резултати от измерени концентрации на разтворено желязо над 100 µg/l, но това не се отразява на СГС сравнена със СКОС. Няма измерени високи стойности над СКОС на другите мониторираните замърсители.

Анализирани са пестициди, въглеродороди и др. от групата на ПВ, но не се установяват превишения на СКОС за приоритетните вещества. Химичното състояние на тялото е добро.

Според наличните данни от БЕК макрозообентос и макрофити за 2016г. оценката за тялото по биологични елементи е умерено състояние.

Водно тяло BG1YN307R1127 запазва доброто си състояние по основните физикохимични показатели, подкрепящи БЕК. При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации на разтворено желязо, в диапазона 130- 154 µg/l, и СГС надвишава СКОС–а от 100 µg/l. На основание принципа на РДВ „one out, all out”, по тези показатели тялото се оценява в умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

Според данните от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2016г.) водното тяло е оценено в умерено състояние.

Водно тяло BG1YN700R1017 запазва качеството на водата по всички измерени физикохимични показатели. Някои от стойности по показателите нитритен азот и общ азот, ортофосфати и общ фосфор, не отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло. Измерени са също отделни високи концентрации на желязо, но СГС сравнена със СКОС, не надвишава изискванията за добро състояние. Водното тяло по физикохимични показатели и специфични вещества, подкрепящи БЕК, се оценяват в умерено състояние.

Хидробиологичния мониторинг за водно тяло BG1YN700R1017 е от пунктовете р. Янтра след В.Търново, мост с. Самоводене; р. Янтра след вливане на р. Белица - моста за Дебелец и р.Янтра след ПСОВ Д.Оряховица, мост за с. Върбица. За 2016 и 2017г. са мониторираните БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос и общата

оценка на водното тяло по биологични елементи е умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката направена в ПУРБ 2016-2021 г.

При направения анализ на пестициди, полициклични ароматни въглеводороди и др. ПВ не са установени повишени стойности спрямо СКОС, съгласно Наредбата за СКОС.

Водното тяло е в добро химично състояние.

Качеството на водата във *водното тяло BG1YN900R1015* се наблюдава от два пункта за мониторинг. И в двата пункта се установяват превишени стойности над изискванията за добро състояние по показателите: нитритен азот, ортофосфати и общ фосфор. И в двата пункта за мониторинг има измерени стойности, СГС на които надвишават СКОС за добро състояние на алуминий 15 µg/l. Въз основа на тези резултати оценката по физикохимични показатели и анализирани специфични вещества е умерено състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за водно тяло BG1YN900R1015 са от два пункта:

- *р. Янтра при с. Леденик* - оценката от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2016г.) отчита умерено състояние.

- *р. Янтра, след Габрово - мост за Севлиево*. Данните са от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (за 2017г.) и според тях състоянието е умерено.

Общата оценка по биологични елементи за водно тяло BG1YN900R1015 е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло е оценено в лошо екологично състояние.

Химичното състояние на водното тяло е добро. Анализирани са пестициди, хербициди, полициклични ароматни въглеводороди и др. органични разтворители. Няма измерени концентрации над СКС и МДК на наблюдаваните ПВ.

Водното тяло BG1YN900R1215 е разположено в зона за защита на водите, предназначени за питейно битово водоснабдяване. ОВ "Сапатовец" на р. Янтра е оценено, като е ползван метода на групирането. Водното тяло е групирано с анализираното тяло BG1YN400R1101 и отговаря на изискванията за добро състояние за тип R2. Оценката на химичното състояние е също добро.

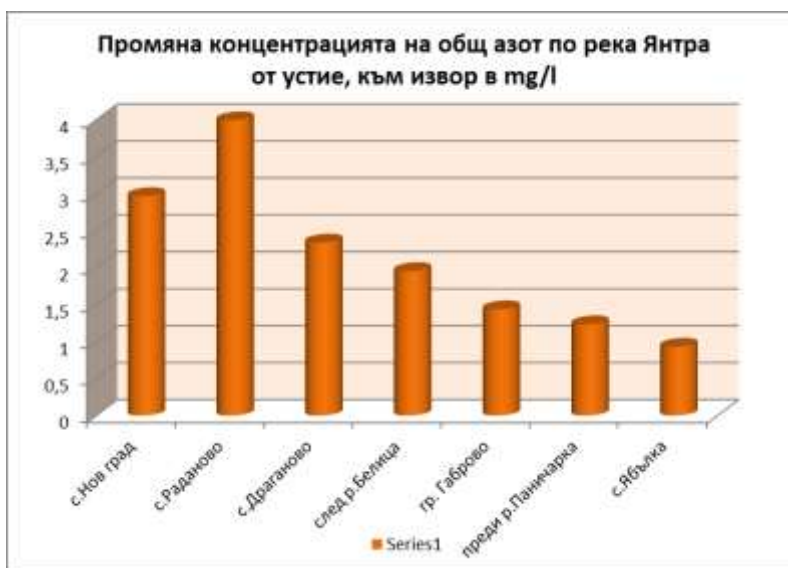
За водно тяло BG1YN900R1215 данните от хидробиологичен мониторинг са от два пункта - *ОВ Сапатовец на р. Янтра*, където е наблюдаван макрозообентос (2016г.) и според този БЕК оценката е отлично състояние; за пункта *р. Янтра при с. Ябълка* данните са от БЕК макрозообентос и фитобентос (2017г.) и показват добро състояние. Общата оценка за водното тяло по биологични елементи е добро състояние. В ПУРБ 2016-2021г., водното тялото е оценено също в добро състояние.

Река Янтра от зоната за защита: РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" до вливане на р. Козлята при Габрово, водно тяло BG1YN900R1415 е новосформирано и с нови граници. За ПУРБ 2016-2021 е оценено в неизвестно състояние, поради липса на данни от мониторинга.

Направените анализи на физикохимичните показатели за периода 2016-2017 г. показват, че по кислородно съдържание, електропроводимост, съединения на азот и общ азот тялото отговаря на изискванията за добро състояние. Изключение прави само показателя общ фосфор. Няма измерени високи концентрации над изискванията за добро състояние на специфични замърсители.

За оценката на химичното състояние са извършени анализи на тежки метали и органични разтворители. Наблюдават се високи концентрации на разтворен никел /Ni/.

Стойностите варират между 12, 3 и 22,2 $\mu\text{g/l}$, при норма 4 $\mu\text{g/l}$ /МБЛ/.
Водното тяло се оценява в химично състояние като не достигащо добро.

Хидробиологичния мониторинг от 2016г. на макрозообентос отчита умерено състояние.

р. Студена с код BG1YN200R028, СМБТ

Водното тяло на *р. Студена* обхваща целия водосбор на реката от извор до устие – вливането и в *р. Янтра*. За оценка на състоянието се използват данните от пункта при с. Новград. Пункта е включен в програмата по Нитратната директива. Цялото поречие на *р. Студена* е в нитратно уязвимата зона.

При анализа на физикохимичните показатели, подкрепящи биологичните елементи за качество /БЕК/ става ясно, че няма промяна на стойностите на измерените показатели, спрямо предишния период. Отново електропроводимостта е над изискванията за добро/умерено състояние, като и ***по всички биогенни вещества*** се наблюдават превишения на стойностите, спрямо изискванията за добро състояние.

В предишния период са установени високи концентрации на манган /Mn/, а в периода 2016-2017 година има високи концентрации освен на манган и на желязо /Fe/.

При тези измерени концентрации може да се заключи, че водното тяло по физикохимични показатели и специфични замърсители не отговаря на изискванията за добро състояние.

Анализирани са голям брой пестициди, хербициди и др. приоритетни вещества с цел оценка на химичното състояние на водите на *р. Студена*. Не се отбелязват превишени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Оценката на химичното състояние на водно тяло на *р. Студена* е добро.

Според резултатите от 2016г. за БЕК макрозообентос оценката за тялото по биологични елементи е умерен потенциал. Водно тяло BG1YN200R028 е силно модифицирано и в ПУРБ 2016-2021 също е оценено с умерен потенциал.

Водни тела, по големите притоци на р. Янтра

Водосбор на р. Лефеджа (Стара река) с притоците – Джулюница и Голяма река (Биюкдере).

Във водосбора на Лефеджа са разположени следните водни тела:

- ✓ *BG1YN600R1134* с мониторингов пункт BG1YN00061MS140 на р. Лефеджа село Бряговица-преди вливане в р. Янтра
- ✓ *BG1YN600R1025* с мониторингови пункта BG1YN06413MS150 на р. Биюкдере /Голяма река/ при гр. Стражица и BG1YN86411MS320 на р. Биюкдере /Голяма река/ след гр. Стражица на устие.
- ✓ *BG1YN600L1024* на яз. Ястребино с мониторингов пункт BG1YN06496MS061 на стената на язовира.
- ✓ *BG1YN600R1034* на р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере, с мониторингов пункт BG1YN00651MS160 при с. Кесарево
- ✓ *BG1YN600R022* на р. Лефеджа от извор до Зайчари, с мониторингов пункт BG1YN08695MS1060 на моста с. Майско
- ✓ *BG1YN600R1125* на р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска, с два мониторингови пункта, при с. Джулюница и на устие след с. Джулюница.
- ✓ *BG1YN600R1020* на р. Веселина с два пункта за мониторинг - р. Веселина преди вливане на р. Златарица, на шос. мост и р. Веселина, след яз. Йовковци
- ✓ *BG1YN600L1019* яз. Йовковци с мониторингов пункт на стената и код BG1YN62953MS041
- ✓ BG1YN600R1021 на р. Златаришка, с мониторингов пункт BG1YN862415MS1050 на р. Златаришка след гр. Елена

В ПУРБ 2016-2021 г. тяло *BG1YN600R1134* (р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра, при Горски долен Тръмбеш) е оценено в добър екологичен потенциал и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година резултатите от мониторинга на физикохимичните показатели отговарят на изискванията за добро/отлично състояние и се отбелязва подобрене на качеството на водата, но при анализа на специфични замърсители се наблюдават високи концентрации на алуминий и желязо. Оценката на физикохимичните показатели и специфични замърсители, подкрепящи БЕК е умерено.

Анализираните са ПВ от групата на тежките метали и др. органични разтворители. Не се установяват превишени стойности над СКОС и МДК. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

Хидробиологичния мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос от 2017г. показва, че оценката по биологични елементи за водното тяло е добър потенциал.

Оценка по основни физикохимични показатели:

При анализът на притока на р. Янтра - р. Лефеджа, сравнявайки резултатите от мониторинга за 2016-2017 година с оценката в ПУРБ 2016-2021, може да се заключи следното: По съдържание на кислород, рН и електропроводимост водните тела в поречието запазват изискванията за добро/отлично състояние. По БПК 5 единствено язовир Ястребино е със СГС надвишаваща изискванията за добро състояние, другите измерени резултати от пунктовете, отговарят на добро състояние/потенциал.

Биогенните замърсители в наблюдаваните пунктове по водни тела, в цялост запазват състоянието си в сравнение с оценката в плана, а именно; азот амониев запазва стойностите за добро състояние, като над СГС е измерено само в яз. Ястребино. Стойностите на нитратен азот на пункта на р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска: общ азот, ортофосфати и общ фосфор на пунктовете р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска, р. Биюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере, р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска, са в границите на умереното състояние, каквото е оценката за ПУРБ 2016-2021 г.

- Влошаване на качеството на водата спрямо оценката в плана и съответно оценката *от добро в умерено състояние* се наблюдава по следните показатели в следните пунктове:

- ✓ Нитритен азот /N-NO₂/ във водните тела на р. Лефеджа от извор до Зайчари, р. Биюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере, р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере

- ✓ Азот нитратен /N-NO₃/ във водните тела р. Биюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере

- ✓ Общ азот /N total/ във водните тела р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере;

- ✓ Фосфор от ортофосфати /P-PO₄/ в пунктовете: р. Лефеджа от извор до Зайчари и р. Веселина след язовир Йовковци до вливане в р. Златаришка, вкл. приток р. Казълдере; р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере и р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска.

- ✓ Общ фосфор /P-total/ във водно тяло язовир Ястребино на р. Биюкдере.

- Подобряване на състоянието/качеството на водата спрямо оценката в плана и съответно оценката *от умерено в добро състояние* се наблюдава по следните показатели в следните пунктове:

- ✓ Общ азот /N total/ във водните тела р. Лефеджа от извор до Зайчари и р. Веселина след язовир Йовковци до вливане в р. Златаришка, вкл. приток р. Казълдере;

- *Запазване качеството* на водата спрямо оценката в плана и съответно оценката в добро и отлично състояние се наблюдава в следните водните тела:

- ✓ язовир Йовковци на р. Веселина

- ✓ р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р.

Янтра при Горски долен Тръмбеш

Оценка по специфични замърсители

Оценката по наблюдаваните специфични замърсители в ПУРБ 2016-2021 година е добро състояние/ потенциал за всички водни тела в поречието на река Лефеджа. За периода 2016-2017 година резултатите са следните.

- В две водни тела с код - BG1YN600R1021 р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска и р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра при Горски долен Тръмбеш - BG1YN600R1134, показват високи концентрации на желязо и алуминий.

- В другите водни тела не се установява превишение на СГС сравнени със СКОС на металите, металоидите и органичните вещества включени в групата на специфичните замърсители, съгл. Приложение 7 чл.12, ал.(1) от Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води.

- Поради факта, че на притокът на р. Янтра – река Лефеджа /Стара река/ са разположени девет водни тела, от които два язовира, предназначени за пиене и 7 други повърхностни водни тела, анализът ще бъде направен по показатели – физикохимични и специфични замърсители на съответните пунктове във водните тела и в табличен вид ще бъде показана оценката. Сравнителната оценка е показана в табличен вид по-долу:

Таблица 2

№	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители
			ПУРБ 2016-2021	За периода 2016-2017 г.
1	BG1YN600L1019	язовир Йовковци на р. Веселина	добро	добро
2	BG1YN600L1024	язовир Ястребино на р. Биюкдере	умерено	умерено
3	BG1YN600R022	р. Лефеджа от извор до Зайчари	умерено	умерено
4	BG1YN600R1020	р. Веселина след язовир Йовковци до вливане в р. Златаришка, вкл. приток р. Казълдере	умерено	умерено
5	BG1YN600R1021	р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска	умерено	умерено
6	BG1YN600R1025	р. Биюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере	умерено	умерено
7	BG1YN600R1034	р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере	умерено	умерено
8	BG1YN600R1125	р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска	умерено	умерено
9	BG1YN600R1134	р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра при Горски долен Тръмбеш	добро	умерено

Химично състояние - оценка по приоритетни вещества

В ПУРБ 2016-2021 г. четири /4/ новосформирани водни тела, разположени в поречието на р. Лефеджа са оценени в неизвестно химично състояние, поради липса на данни от мониторинга.

За оценката на химичното състояние за периода 2016-2017 година са планирани и анализирани приоритетни вещества във всички водни тела по р. Лефеджа. Анализирани са тежки метали, пестициди, хербициди, инсектициди, полициклични ароматни въглеводороди и др. органични вещества. Няма измерени превишени концентрации на СКОС за добро състояние на наблюдаваните показатели.

Химичното състояние на всичките 9 водни тела, разположени във водосбора на река Лефеджа са в добро химично състояние.

Оценка по биологични елементи за качество:

За водно тяло BG1YN600R1025 данните от хидробиологичен мониторинг са от БЕК макрозообентос и фитобентос от 2017г. Оценката по биологични елементи - умерено състояние съвпада с оценката на водното тяло от ПУРБ 2016-2021г.

Язовир Ястребино според БЕК фитопланктон е оценен с добър и по-висок потенциал

За водни тела BG1YN600R1034 и BG1YN600R022 данните от БЕК макрозообентос и фитобентос (2017г.) показват добро състояние. Оценката на водното тяло в ПУРБ 2016-2021г. също е добро екологично състояние.

Според наличните данни от БЕК макрозообентос, фитобентос и макрофити (2017г.) за тяло BG1YN600R1125 оценката по биологични елементи е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 г. тялото също е оценено в умерено екологично състояние.

Анализираните макрозообентос и фитобентос отчитат добро състояние, а макрофити – умерено. Общата оценка за водно тяло BG1YN600R1020 по биологични елементи е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в добро състояние.

Наличните данни за *язовир Йовковци* от фитопланктон (2016г.) показват добър потенциал. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN600L1019 е силно модифицирано и е оценено в добър и по-висок екологичен потенциал.

За водно тяло BG1YN600R1021 данните от мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити (2016г.) показват умерено състояние.

Водосбор на р. Росица с притоците р. Чопарата, Бохат, Негованка, Магъра, Крапец, част от р. Видима и язовирите Ал. Стамболийски и Крапец.

В поречието на река Росица (десен приток на р. Янтра) са разположени голям брой повърхностни водни тела, от които два язовира, две водни тела в зоните за защита на води предназначени за питейно битово водоснабдяване и още 4 повърхностни водни тела на притоци на р. Росица. Поради голямата водосборна площ на река Росица, сравнителният анализ на оценката в ПУРБ 2016-2021 г и оценката през наблюдавания период 2016-2017 година ще бъде извършен по отделни физикохимични показатели, специфични замърсители и др. За по-голяма прегледност в края на раздела в табличен вид ще покажем оценките по отделните елементи за качество.

Във водосбора на Росица са разположени следните водни тела:

✓ BG1YN400R1112 на река Росица, преди вливане в р. Янтра, мониторингов пункт BG1YN04111MS050 при с. Поликрайще.

✓ BG1YN400R011 на р. Бохат от извор до устие в р. Росица, мониторингов пункт BG1YN00412MS070.

✓ BG1YN400R010 на р. Негованка от извор до устие в р. Росица, мониторингов пункт BG1YN08421MS300, при с. Ресен.

✓ BG1YN400R1012 на р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен, мониторингов пункт BG1YN84311MS1160 на моста за с. Дечин.

✓ BG1YN400R007 на р. Мъгъра и пункт на р. Мъгъра, преди вливане в яз. Стамболийски BG1YN43219MS090.

✓ BG1YN400L1009 яз. Стамболийски и пункт за мониторинг на яз. стена BG1YN43199MS021.

✓ BG1YN400R006 р. Крапец и пункт на р. Крапец, преди вливане в яз. Стамболийски BG1YN00441MS100.

✓ BG1YN400L1005 яз. Крапец пункт за мониторинг на яз. стена BG1YN04471MS031.

✓ BG1YN400R1003 р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата с мониторингов пункт BG1YN04519MS060 след гр. Севлиево.

✓ BG1YN400R1103, р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима, с мониторингов пункт BG1YN00847MS1150.

✓ BG1YN400R1002, р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица с мониторингов пункт BG1YN84931MS1250.

✓ BG1YN400R1202 р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багаревица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багаревица 2"; м-ст "Кръща", РВ Росица.

✓ BG1YN400R1102, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла".

✓ BG1YN400R1031, р. Видима от вливане на р. Граднишка до вливане в р. Росица при Севлиево.

✓ BG1YN400R1103, р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима;

✓ BG1YN400R1431, р. Граднишка до вливане в р. Видима при Градница;

✓ BG1YN400R1631, р. Видима от Дебнево до вливане на р. Граднишка при Градница

Оценка по физикохимични показатели:

В ПУРБ 2016-2021 година от всичките тринадесет водни тела разположени във водосбора на р. Росица само водното тяло р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен, с код BG1YN400R1012 не е оценено в екологично и химично състояние, поради това, че тялото е новосформирано и няма данни от мониторинга за периода на първия ПУРБ. За периода на 2016-2017 година всички водни тела са планирани за физикохимичен и химичен анализ и имат направена оценка.

Всички повърхностни водни тела включени в оценката в ПУРБ 2016-2021 са определени в добро/отлично състояние по показателите рН, електропроводимост, БПК-5, разтворен кислород, амониев азот и нитритен азот. За периода 2016-2017 година, резултатите от мониторинг са различни. В добро и отлично състояние са всички водни тела, но само по показателите - рН, електропроводимост и разтворен кислород.

По показателите БПК-5, амониев азот и нитритен азот, добро и отлично състояние имат водните тела: р. Негованка от извор до вливане в р. Росица при Ресен, р. Бохат от извор до вливане в р. Росица, р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица, р. Крапец от язовир Крапец до язовир Александър Стамболийски, р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла", р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима, р. Росица от вливане на р. Негованка при Ресен до вливане в р. Янтра и р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багаревица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багаревица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица".

• *Влошаване на физикохимичните показатели* от добро към умерено се наблюдава в следните водни тела, по показатели, както следва: по БПК 5 - водно тяло р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата, по амониев азот /N-NH₄/ - язовир Крапец на р. Крапец, язовир Александър Стамболийски на р. Росица и р. Магър от извор до язовир Александър Стамболийски; по нитритен азот /N-NO₂/ - язовир Александър Стамболийски на р. Росица и р. Росица от вливане на

р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата, по фосфор от ортофосфати /P-PO₄/ - водно тяло р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима; по общ фосфор /P total/ - р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевци - м-ст "Лъката", РВ "Бяла".

- *Запазване на умереното състояние* се наблюдава в следните водни тела по следните показатели, а именно: по нитратен азот /N-NO₃/ във водните тела: р. Негованка от извор до вливане в р. Росица при Ресен, р. Магър от извор до язовир Александър Стамболийски, р. Бохат от извор до вливане в р. Росица; по общ азот /N-total/ - язовир Александър Стамболийски на р. Росица, р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица, р. Негованка от извор до вливане в р. Росица при Ресен, р. Магър от извор до язовир Александър Стамболийски, р. Бохат от извор до вливане в р. Росица, по фосфор от ортофосфати /P-PO₄/ - язовир Александър Стамболийски на р. Росица; по общ фосфор /P total/ - язовир Крапец на р. Крапец, язовир Александър Стамболийски на р. Росица, р. Негованка от извор до вливане в р. Росица при Ресен, р. Бохат от извор до вливане в р. Росица, р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима.

- *Подобряване на състоянието* от умерено в по-високо - добро/отлично се наблюдава по следните показатели във водните тела: по нитратен азот /N-NO₃/ във водните тела - р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата, р. Крапец от язовир Крапец до язовир Александър Стамболийски, р. Росица от вливане на р. Негованка при Ресен до вливане в р. Янтра; по общ азот /N-total/ - р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата и язовир Крапец на р. Крапец; по общ фосфор /P total/ - р. Магър от извор до язовир Александър Стамболийски.

По отношение на анализирания специфични замърсители, може да се отбележи, че не се наблюдават превишения на СГС за съответните СКОС в ПУРБ 2016-2021, както и за периода 2016-2017 г. Като изключение, може да се отбележи, че във водно тяло р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен, на пункта на р. Росица на моста за с. Дичин е измерено високо съдържание на разтворено желязо в 2016 година.

Таблица 3

№	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители
			ПУРБ 2016-2021	За периода 2016-2017 г.
1	BG1YN400L1005	язовир Крапец на р. Крапец	умерено	умерено
2	BG1YN400L1009	язовир Александър Стамболийски на р. Росица	добро	умерено
3	BG1YN400R007	р. Магър от извор до язовир Александър Стамболийски	умерено	умерено
4	BG1YN400R010	р. Негованка от извор до вливане в р. Росица при Ресен	умерено	умерено
5	BG1YN400R011	р. Бохат от извор до вливане в р. Росица	умерено	умерено
6	BG1YN400R1002	р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица	отлично	умерено
7	BG1YN400R1003	р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата	умерено	умерено
8	BG1YN400R1006	р. Крапец от язовир Крапец до язовир Александър Стамболийски	умерено	умерено
9	BG1YN400R1012	р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен	неизвестно	добро
10	BG1YN400R1102	приток на р. Росица от извор до вливане при Валевци - м-ст "Лъката", РВ "Бяла"	отлично	добро

№	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители	Оценка по физикохимични показатели и спец.замърсители
			ПУРБ 2016-2021	За периода 2016-2017 г.
11	BG1YN400R1103	р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима	отлично	умерено
12	BG1YN400R1112	р. Росица от вливане на р. Негованка при Ресен до вливане в р. Янтра	умерено	добро
13	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"	умерено	добро

Седем от 13-те водни тела в поречието на р. Росица са новосформирани и в ПУРБ 2016-2021 г. са в неизвестно химично състояние. Останалите 6 водни тела са оценени в добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година във всички водни тела, на всички мониторингови пунктове е планиран мониторинг на приоритени вещества за оценка на химичното състояние.

От анализа е видно, че в едно водно тяло - р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата с код BG1YN400R1003, има измерена висока концентрация на никел /Ni/. При СГС от 4 µg/l, има измерени стойности от 177 µg/l, 26,2 µg/l и 4,7 µg/l. Същото тяло е оценено в недостигащо добро химично състояние. На тези превишения е необходимо да се отдели специално внимание и да се планира проучвателен мониторинг за търсене на източника на замърсяване.

Останалите водни тела в поречието на река Росица са оценени за периода 2016-2017 година в добро химично състояние.

Оценка по биологични елементи за качество:

Данните от хидробиологичен мониторинг за водни тела BG1YN400R1112 и BG1YN400R1031 от анализирани БЕК макрозообентос, фитобентос и макрофити (2017г.) показват, че двете водни тела се намират в умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 г. и двете водни тела са в добро екологично състояние.

За водно тяло BG1YN400R011 анализирани БЕК макрозообентос и фитобентос (2017г.) отчитат добро състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400R011 е оценено в умерено екологично състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за пункта *р. Негованка на устие при с. Ресен* са от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2016г.) и според тях оценката на водното тяло по биологични елементи е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 г. тялото също е оценено в умерено екологично състояние.

За целите на хидробиологичния мониторинг за водни тела BG1YN400R1012 и BG1YN400R1431 са анализирани БЕК макрозообентос, фитобентос и макрофити (2016г.) и според резултатите от тях оценката и за двата пункта е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 г. и двете тела са в неизвестно екологично състояние.

Данните от пункта *р. Росица преди вливане на р. Видима, мост след Г. Росица* са от БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос (2016г.) и според тях оценката на водното тяло е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400R1103 е оценено в добро екологично състояние.

Данните от пункта *р. Видима, преди вливане на р. Граднишка-мост преди с. Градница* са от БЕК макрозообентос (2016г.) и оценката на водното тяло по биологични

елементи е добро състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400R1631 е в неизвестно екологично състояние.

Според наличните данни за *р. Крапец преди вливане в яз. Ал. Стамболийски* от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2017г.) оценката е добро състояние. Оценка на екологичното състояние не може да бъде направена на този етап, поради малкият брой данни от мониторинг. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400R006 е оценено в умерено екологично състояние.

Данните от пункта *р.Мъгъра, преди вливане в яз.Стамболийски* са от БЕК макрозообентос и макрофити (2017г.) и оценката на водното тяло според тях е умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400R007 е оценено в умерено екологично състояние.

Оценката за тяло BG1YN400R1003 по биологични елементи за качество е лошо състояние. Анализираният макрозообентос и фитобентос са оценени в умерено състояние, а макрофитите в лошо.

За *язовир Крапец* мониторинговите данни са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този елемент за качество, язовира е оценен в добър и по-висок потенциал . В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400L1005 е оценено като силно модифицирано, екологичният потенциал - добър и по-висок.

Мониторинговите данни за *язовир Александър Стамболийски* са от БЕК фитопланктон (2016г.) и според тях оценката е добър и по-висок потенциал. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN400L1009 е определено като силно модифицирано и е оценено в добър и по-висок екологичен потенциал.

Водосбор на р. Белица

✓ BG1YN800R1033 *р. Белица от вливане на р. Райковска при Вонеща вода до вливане в р. Янтра при Велико Търново вкл. приток - р. Еньовица* пункт за мониторинг BG1YN00831MS220

✓ BG1YN800R1133 *р. Белица от извор до вливане на р. Райковска при Вонеща вода вкл. приток - р. Райковска* пункт за мониторинг BG1YN08859MS1190

✓ BG1YN800R1016 *р. Дряновска от Трявна до вливане в р. Белица при Дебелец* два пункта за мониторинг BG1YN88211MS1030 и BG1YN08211MS210

✓ BG1YN800R1216, *р. Плачковска до вливане в р. Дряновска, без зоната за защита: BG1DSWYN07 - ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка"и р. Дряновска от вливане на р. Плачковска до Трявна* пункт за мониторинг BG1YN88219MS1040.

✓ BG1YN800R1116, *ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка" на р. Плачковска*

Водите във *водното тяло BG1YN800R1016* на река Дряновска от Трявна до вливане в р. Белица при Дебелец, се наблюдават в два пункта за мониторинг - при моста за с. Ганчовец и на устие преди вливане в р. Белица. В ПУРБ 2016-2021 водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

Резултатите от измерените физикохимични показатели са сравними в двата периода. Същите отговарят на изискванията за добро/отлично състояние на водното тяло по показателите: рН, електропроводимост, БПК-5, съдържание на кислород, амониев азот, нитратен азот. Отклонение се отчита при стойностите за умерено състояние на показателите - нитритен азот, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор. Няма измерени превишени концентрации на специфични замърсители и в двата периода на сравнение. По физикохимични показатели и специфични замърсители, тялото може да се оцени в умерено състояние.

Анализирани за оценка на химичното състояние са следните ПВ: тежки метали, ПАВ, пестициди, въглеродороди и др. Няма измерени концентрации над стойностите за СКОС. СГС не надвишават изискванията на СКОС, съгласно Приложение 2 на Наредбата за СКОС. Химичното състояние на водното тяло е в добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за водно тяло BG1YN800R1016 са от два пункта и общото състояние по биологични елементи е умерено.

Водното тяло BG1YN800R1216 е разположено на р. Плачковска между водните тела BG1YN800R1016 и BG1YN800R1116. Последното е ЗЗВ за пиене и в него се намират 3 открити речни водохващания, а именно ОБ "Българка" и ОБ "Гръбчево"-1 и 2.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро екологично и добро химично състояние. Поради липса на установен натиск на тялото, оценката е извършена по метода на групирането, като е ползвана оценката на водно тяло BG1YN800R1116.

Мониторинговия пункт на р. Плачковска/Дряновска след гр.Трявна дава информация за състоянието на водното тяло. Измерените стойности на кислородните показатели, електропроводимостта и амониевия и нитратния азот за периода 2016-2017 г. отговарят на изискванията за добро състояние. По показателите нитритен азот и общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор резултатите са под изискванията за добро състояние.

От анализирани специфични замърсители в голямата си част те отговарят на СКОС за добро състояние, само по метала хром /Cr/ има измерени няколко стойности, които са над изискванията за СКОС, но СГС на концентрациите не превишават СКОС.

Състоянието на водното тяло по физикохимични и специфични замърсители отговаря на умерено състояние.

За оценката на химичното състояние е извършен анализ на ПВ от групата на тежките метали, органични разтворители и някои пестициди. Не се наблюдават превишения на СКОС. Химичното състояние на водното тяло е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за тялото са от БЕК макрозообентос (за 2016г.) и отчитат умерено състояние.

Във водното тяло BG1YN800R1116, както е споменато по-горе са разположени ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка" на р. Плачковска. За ПУРБ 2016-2021 то е оценено в добро екологично и химично състояние.

Резултатите от анализа за периода 2016 - 2017 година показват същата оценка.

Оценката по биологичните елементи за пункта *ОБ Българка на р.Дряновска* според анализираният БЕК макрозообентос (2016г.) е отлично състояние.

На река Белица се наблюдават две водни тела BG1YN800R1033 и BG1YN800R1133.

За водното тяло *р. Белица от извор до вливане на р. Райковска при Вонеща вода* вкл. приток - *р. Райковска* с код BG1YN800R1133 за ПУРБ 2016-2021 е направена оценка по метода на групирането, поради липса на установен натиск. Оценката е добро екологично и химично състояние. За настоящия период 2016-2017 година в тялото има обособен пункт за мониторинг BG1YN08859MS1190 на реката след с. Вонеща вода. Резултатите от мониторинга показват стойности отговарящи на добро състояние по всички физикохимични показатели и специфични замърсители, с изключение на общ фосфор. По изискванията на РДВ, one out-all out, оценката по тези показатели на

водното тяло е умерено състояние. Стойностите на измерените БЕК ще изиграят водеща роля за оценката на екологичното състояние.

Оценката на химичното състояние е добро. Няма измерени концентрации на приоритетни вещества - пестициди, над изискванията на СКОС.

Данните от хидробиологичен мониторинг за пункта *р. Белица след с. Вонеща вода мост за м. Войнежа* са от БЕК макрозообентос (2016г.) и оценката на водното тяло според тях е умерено състояние.

Другото водно тяло разположено на р. Белица е *от вливане на р. Райковска при Вонеща вода до вливане в р. Янтра при Велико Търново* вкл. приток - р. Еньовица-BG1YN800R1033. В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

За периода на 2016-2017 година се повтарят резултатите за добро състояние по всички физикохимични показатели, с изключение на показателите, свързани със съдържанието на фосфатни съединения, а именно: фосфор от ортофосфати и общ фосфор.

Разликата при направеното сравнение на двата периода е наличието на резултати показващи висока концентрация на желязо /Fe/ за периода 2016-2017 година. Имайки предвид тези измервания, оценката за физикохимичните показатели и специфичните замърсители е умерено състояние.

Химичното състояние на водното тяло е добро. Няма превишени концентрации над СКОС за анализирания пестициди.

Според хидробиологичния мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити през 2017г. оценката е умерено състояние.

Водосбор на р. Паничарка

✓ BG1YN900L1014 яз. Христо Смирнески пункт за мониторинг на яз. стена BG1YN92233MS051

✓ BG1YN900R1315 р. Паничарка след язовир Христо Смирненски и р. Козлята от вливане на р. Паничарка до вливане в р. Янтра

✓ BG1YN900R1115 РВ "Козлята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята

Водното тяло на *язовир Христо Смирненски* заедно с СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка, попада в зона за защита на вода, предназначена за пиене.

В ПУРБ 2016-2021 г. тялото е оценено в умерено състояние по физикохимични показатели, поради измерена висока концентрация на общ фосфор. За периода 2016-2017 година по всички физикохимични показатели тялото е в добро/отлично състояние.

Няма измерени и в двата периода високи концентрации на специфични замърсители.

Приоритетните вещества не показват превишение на СГС спрямо СКОС. Химичното състояние на тялото е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за *язовир Христо Смирненски* са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този елемент за качество, язовира е оценен в добър и по-висок потенциал. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN900L1014 е оценено като силно модифицирано, екологичният потенциал - добър и по-висок.

Във водното тяло на р. *Паничарка след язовир Христо Смирненски* в ПУРБ 2016-2021 и за наблюдаваният период от две години се отбелязват високи концентрации на нитратен и общ азот, на фосфор от ортофосфати и общ фосфор.

Оценката по физикохимични показатели е умерено и за двата периода. Няма промяна и в оценката за специфични замърсители. Не се наблюдават превишения на метали, металоиди и др. органични вещества.

Химичното състояние на водното тяло BG1YN900R1315 е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг са от БЕК макрозообентос и оценката според тях е добро състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1YN900R1315 е оценено в умерено екологично състояние.

Водното тяло *BG1YN900R1115* включва във водосбора си РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. *Козлята*. Тялото е оценено, като е използван подхода на групирането. За неговото състояние е ползвана оценката на водно тяло BG1YN900R1215 от същия тип и със същата характеристика. Водното тяло е в добро екологично и добро химическо състояние.

Водосбор на р. Видима

✓ Качеството на водата във водно *тяло BG1YN400R1001* на р. *Видима* от *Априлци* до *вливане на Зла река*, вкл. притоци - *Зла река* и *Острешка* се наблюдава в два пункта за мониторинг. Водното тяло е новообразувано и в ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и химично състояние.

За периода 2016-2017 година е планиран мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализа показват следното: всички резултати от анализраните показатели показват добро/отлично състояние. Няма превишение на СКОС за специфични замърсители и приоритетни вещества.

Водното тяло може да бъде оценено в добро екологично и добро химично състояние.

За водно тяло BG1YN400R1001 в периода 2016 и 2017 година не е планиран хидробиологичен мониторинг и поради това не може да се направи оценка на състоянието.

✓ Водното тяло на *река Видима от гр. Априлци до с. Дебнево* - BG1YN400R1531 е новообразувано. В ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и химично състояние.

За периода 2016- 2017 година е планиран мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализа показват следното: всички резултати от анализиранияте показатели показват добро/отлично състояние. Няма превишение на СКОС за специфични замърсители и приоритетни вещества.

Водното тяло може да бъде оценено в добро екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година в това водно тяло не е планиран хидробиологичен мониторинг и поради това оценка на екологичното състояние не може да бъде направена.

✓ *РВ "Пръскалка" и РВ "Лява Видима"*

Водното тяло запазва оценката си от ПУРБ 2016-2021 за отлично екологично и добро химично състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за водно тяло BG1YN400R1101 са от пункта *р. Лява Видима, над ВЕЦ Видима* и според анализиранияте БЕК макрозообентос и фитобентос (за 2017г.) състоянието на тялото е оценено като отлично.

✓ *Водното тяло на язовир Крапец* на р. Крапец е в нови граници. В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добър и по-висок екологичен потенциал, а по химично състояние е в неизвестно състояние.

За периода 2016-2017 година е планиран мониторинг на всички физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества.

Анализите показват следното: Физикохимичните показатели по стойност повтарят измерените през първия сравняван период. Има измерени концентрации на разтворено желязо, които са над СКОС за добро състояние. Имайки предвид получените резултати от мониторинга на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители, водното тяло може да се оцени в умерен потенциал.

Анализиранияте приоритетни вещества от групата на пестицидите по стойност не надвишават СКОС за добро химично състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

За язовир *Крапец* мониторинговите данни са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този елемент за качество, язовира е оценен в отлично състояние.

✓ *Язовир Ястребино*

Водното тяло с код BG1YN600L1024 на язовир Ястребино, на р. Бюкдере се мониторира от два пункта за мониторинг, единият е на стената на язовира – с код BG1YN06496MS061 и другият - на р. Бюкдере, преди яз. Ястребино, с. Камбурово - с код BG1YN06499MS250. Водното тяло е от тип L12 и е силномодифицирано.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло на язовир Ястребино е оценено в умерен екологичен потенциал и в добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година е планиран и изпълнен пълен мониторинг за анализ на физикохимичните показатели, специфичните замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализа са следните:

Наблюдават се измерени високи стойности над изискванията за добро състояние на следните показатели: БПК 5, амониев азот, общ азот и общ фосфор. При анализа на

специфичните замърсители от групата на металите се забелязват някои високи концентрации на желязо. Средно годишната стойност /СГС/ на измереното разтворено желязо не превишава нормата за добро състояние, но присъствието на висока концентрация на желязо е индикатор за замърсяване и се отразява върху качеството на водата.

Оценката на база тези измервания са отново за умерен екологичен потенциал.

При анализа на 29 приоритетни вещества за оценка на химичното състояние не се отбелязват превишения на концентрациите от стойностите за добро състояние.

Водното тяло на язовир Ястребино е в добро химично състояние.

Открити речни водохващания в поречието на река Янтра

В поречието на р. Янтра са разположени голям брой речни водохващания, водите на които се ползват за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/ и попадат в Защитена зона на вода предназначена за ПБВ. В ПУРБ 2016-2021 всички са обособени като самостоятелни водни тела в нови граници.

За оценката на екологичното и химично състояние на тези новосформирани водни тела в ПУРБ 2016-2021 беше ползван метода на групирането. За периода 2016-2017 г. за оценка на тези водни тела, също е използван този подход, но в програмите за мониторинг пълен анализ е изпълнен в три водни тела - две от тип R2, а именно: ОВ "Сапатовец" и Речно водохващане р. Лява Видима над ВЕЦ Видимаи едно тип R4 –ОВ "Българка".

Анализираните три водни тела по всички физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества отговарят на изискванията за добро състояние и ползвайки подхода на групирането по-долу в таблицата са изброените водни тела и съответните в тях речни водохващания.

Таблица 4

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
1	м-ст "Лъката", РВ "Бяла"	Янтра	BG1YN400R1102	приток на р. Росица от извор до вливане при Валевци - м-ст "Лъката", РВ "Бяла"
2	м-ст "Кръща", РВ "Росица"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
3	м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
4	РВ "Зелениковец"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
5	м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарещица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарещица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
6	РВ Баева ливада, с. Млечево	Янтра	BG1YN400R1231	м-ст "Баева ливада", РВ "Баещица"
7	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елощица"	Янтра	BG1YN400R1331	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елощица"
8	ОВ "Българка"	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
9	ОВ "Гръбчево"-1	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
10	ОВ "Гръбчево"-2	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
11	РВ "Левичарка"	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
12	СД "Янтра" с 5 бр. РВ	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
13	РВ "Козята"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
14	ОВ "Малуша"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
15	ОВ "Сапатовец"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра
16	РВ "Янтра"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра

ПОРЕЧИЕ РУСЕНСКИ ЛОМ

На река Русенски Лом, е разположено едно водно тяло, а именно - р. *Русенски Лом от вливане на реките Черни Лом и Бели Лом, до устие р. Дунав* с код BG1RL120R1013. Качеството на водите се наблюдава в два пункта, единия при гр. Русе на устие преди вливане в р. Дунав и другия при с. Басарбово, пункт от националната мрежа за мониторинг и едновременно с това от транснационалната мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/ с дълга редица от данни.

От анализа на резултатите на измерените физикохимични показатели става ясно, че и в двата пункта се наблюдават високи, над изискванията за добро състояние стойности на показателите нитратен азот, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Тези данни повтарят оценката за умерено състояние на водното тяло, направена в ПУРБ 2016-2021 г..

За разлика от предишния период, към 2017 година не са измерени високи концентрации на алуминий.

Данните от хидробиологичен мониторинг във водно тяло BG1RL120R1013 от двата мониторингови пункта отчитат умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021г. тялото е оценено също в умерено състояние.

Химичното състояние е добро. Няма измерени стойности на приоритетни вещества над изискванията за СКОС за добро състояние.

✓ Водно тяло *р. Черни Лом от вливане на р. Баниски Лом при Широково до вливане в р. Русенски Лом* с код BG1RL120R1213.

За екологична и химична оценка на състоянието се следи пункта на *р. Черни Лом при с. Червен*.

Оценката на физикохимичните показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества повтаря оценката от миналия период, а именно: Наблюдават се превишени концентрации на биогенни вещества - азотни и фосфорни съединения, както и общ азот и общ фосфор. Няма измерени високи стойности над СКОС за специфични замърсители.

Няма измерени стойности на анализирани пестициди, хербициди, тежки метали и въгледороди над изискванията за СКОС за добро състояние.

Химичното състояние на тялото се запазва добро.

Според анализите на БЕК макрозообентос (2016 и 2017г.) за пункта при *с. Червен*, състоянието на тялото е оценено като умерено. Отчита се известно подобряване спрямо оценката в ПУРБ 2016-2021г., където тялото е оценено в лошо екологично състояние.

✓ Водно тяло на *р. Черни Лом от извор до вливане на р. Ялма (Сеяческа), р. Ялма (Сеяческа) след язовир Каваците и р. Казаларска*, код BG1RL200R014, мониторингов пункт на *р. Черни Лом при с. Светлен*

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено, като е използван подхода за групиране и са пренесени резултатите на водно тяло BG1RL200R1005.

От планирания в периода 2016-2017 година мониторинг на водното тяло и резултатите може да се заключи следното: оценката по физикохимичните показатели е за умерено състояние.

Химичното състояние е добро. Направени са измервания на голям брой пестициди, инсектициди и хербициди. Няма измерени високи концентрации, над СКОС за добро състояние.

Наличните данни от хидробиологичен мониторинг за пункт *река Черни Лом, с. Светлен* от БЕК макрозообентос (2016г.) отчитат добро състояние. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1RL200R014 е оценено в умерено екологично състояние.

✓ *р. Черни Лом от вливане на р. Ялма (Сеяческа) до вливане на р. Баниски Лом при Широково, вкл. приток р. Поповски Лом*, водно тяло с код BG1RL200R1007 и два пункта за мониторинг *р. Черни Лом след ПСОВ Кардам и р. Поповски Лом след гр. Попово*.

От анализа на измерените в двата пункта физикохимични показатели и сравнението им с миналия период може да се направи заключение, че няма значителна промяна в качеството на водата на реките Поповски и Черни Лом, включени във водосбора на тялото. Стойностите на повечето показатели не отговарят на изискванията за добро състояние. Наблюдава се по-добро състояние, относно СГС за разтворено желязо, за периода 2016-2017 г. Въпреки че се отбелязват няколко отделни измервания над СКОС от 100 µg/l за добро състояние, СГС отговаря на добро състояние на водното тяло по отношение на специфичните замърсители.

Направените анализи на ПВ от групата на пестицидите, хербицидите и полиароматните циклични въглеводороди не показват отклонение от СКОС за добро химично състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

Общата оценка по БЕК за пунктовете, попадащи във водно тяло BG1RL200R1007 е лош потенциал. Същото е силно модифицирано и в ПУРБ 2016-2021г. е оценено в умерен екологичен потенциал.

✓ *Язовир Каваците*, силно модифицирано водно тяло - BG1RL200L006 с мониторингов пункт на стената на язовира - BG1RL23419MS041.

За ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло на язовира е оценено в много лош екологичен потенциал и добро химично състояние.

През 2016-2017 година не се забелязва подобряване качеството на водите в язовира. Резултатите не отговарят на изискванията за добро състояние. Няма превишение на концентрацията на анализирани специфични замърсители. Общо оценката по физикохимични показатели остава умерено състояние.

Няма измерени високи концентрации на приоритетни вещества. Химичното състояние е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за *язовир Каваците* са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този елемент за качество, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

На р. Бели Лом са разположени следните четири водни тела:

- ✓ *язовир Бели Лом* код BG1RL900L1009;
- ✓ *р. Бели Лом след язовир Бели Лом до вливане на р. Долапдере при Писанец, вкл. приток р. Наловска*, код BG1RL900R1012;
- ✓ *р. Бели Лом след вливане на р. Долапдере при Писанец, вкл. приток р. Долапдере* BG1RL900R1112;
- ✓ *р. Бели Лом от вливане на р. Малки Лом при Нисово до вливане в р. Русенски Лом* код BG1RL120R1113

Качеството на водите на язовир Бели Лом се наблюдават в пункта разположен на стената на язовира с код BG1RL93979MS051. Язовирът е силномодифицирано водно тяло и в ПУРБ 2016-2021 е оценен в лош екологичен потенциал и добро химично състояние.

При сравнителният анализ се установява, че има подобрение на качеството на водата в язовира по определени физикохимични показатели, като БПК 5 и ортофосфати. Измерените стойности отговарят на изискванията за добър екологичен потенциал. Общата оценка е добър екологичен потенциал, по отношение на физикохимичните показатели и анализирани специфични замърсители.

Химичното състояние е добро. Измерените концентрации на приоритетните вещества не превишават изискванията на СКОС за добро състояние.

Мониторинговите данни за *язовир Бели Лом* са от БЕК фитопланктон (2016г.) и показват добър и по-висок потенциал. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1RL900L1009 е силно модифицирано и е оценено в не добър екологичен потенциал.

Водното тяло *BG1RL900R1012* включващо *р. Бели Лом след язовир Бели Лом до вливане на р. Долапдере при Писанец, вкл. приток р. Наловска* се наблюдава чрез пункта на р. Бели Лом след гр. Разград, код BG1RL09391MS100. Водното тяло е силно модифицирано.

За периода 2016-2017 година се отчита влошаване качеството на водите по отношение на следните физикохимични показатели: електропроводимост, БПК 5 и нитритен азот. Другите измервания запазват стойностите за умерен екологичен потенциал.

При анализа на приоритетните вещества се отбелязват няколко измервания на никел /Ni/ с високи концентрации над СКОС. СГС за оценка на химичното състояние е под изискванията за добро състояние и е необходимо да се наблюдава този показател и да се търси източникът на замърсяване.

Химичното състояние е оценено като недостигащо добро.

Пункта на *река Бели Лом след гр. Разград*, е част от програмата за хидробиологичен мониторинг и отчита състоянието по БЕК за водно тяло BG1RL120R1012. Според анализирания макрозообентос и фитобентос екологичният потенциал е лош. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1RL120R1012 е силно модифицирано и е оценено в не добър екологичен потенциал и добро химично състояние.

р. Бели Лом след вливане на р. Доладере при Писанец, вкл. приток р. Доладере водно тяло BG1RL900R1112 и пункт за мониторинг BG1RL92931MS1040 след с.Писанец.

За ПУРБ 2016-2021 година водното тяло е оценено в лошо екологично и добро химично състояние.

При сравнителния анализ за двата периода се наблюдава влошаване на качеството на водата, относно показателите електропроводимост и БПК 5. Няма промяна в оценката на останалите физикохимични показатели. Стойностите отговарят на умерено екологично състояние.

Химичното състояние е добро.

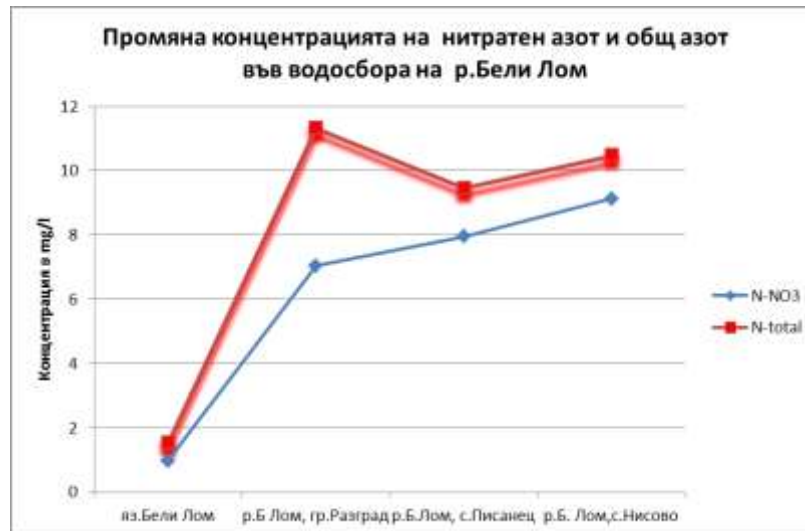
Пункта на *р. Бели Лом при с. Писанец* е част от програмата за хидробиологичен мониторинг и според наличните данни от БЕК макрозообентос и макрофити оценката за тяло BG1RL900R1112 е умерено състояние.

р. Бели Лом от вливане на р. Малки Лом при Нисово до вливане в р. Русенски Лом с код BG1RL120R1113 и пункт за мониторинг след с. Нисово с код BG1RL09291MS1030.

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено като е приложен подхода на групирането. Ползвана е оценката на водно тяло BG1RL120R1112.

Резултатите от мониторинга на пункта при с. Нисово, показват високи СГС на електропроводимост от 750 $\mu\text{S}/\text{cm}$ над СКОС., на нитратен азот и общ азот, както и на останалите показатели. Оценката по отношение на физикохимичните показатели не отговаря на изискванията за добро състояние. Няма измерени високи концентрации на специфични замърсители.

Химичното състояние на водното тяло е добро.

Анализа на данните за пункта на *река Бели Лом след вливане на Малки Лом след с. Нисово* са от БЕК макрозообентос за 2016 и 2017г. и показват умерено състояние на водното тяло. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1RL120R1113 е оценено в лошо екологично състояние.

На р. Малки Лом са разположени следните водни тела:

- ✓ *язовир Ломци, с код BG1RL900L1011*
- ✓ *р. Малки Лом от яз. Ломци до вливане в р. Бели Лом при Нисово с код BG1RL900R1212.*

Водите на язовир Ломци, водно тяло с код BG1RL900L1011 се наблюдават, чрез мониторингов пункт на стената на язовира с код BG1RL09259MS021.

Сравнението по физикохимичните показатели спрямо предишния период показва, че има известно подобряване на качеството на водата в язовира по отношение съдържание на амониев азот, както и на фосфор от ортофосфати. Общата оценка по физикохимичните показатели, подкрепящите БЕК отговаря на изискванията за умерено състояние.

Измерените приоритетни вещества не показват превишени концентрации на тежки метали, пестициди и хербициди. Химичното състояние е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за *язовир Ломци* са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този елемент за качество, язовира е оценен в умерен екологичен потенциал. В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло BG1RL900L1011 е оценено като силно модифицирано, екологичният потенциал - неизвестен.

р. Малки Лом от яз. Ломци до вливане в р. Бели Лом при Нисово с код BG1RL900R1212, мониторингов пункт BG1RL00921MS090.

Водното тяло е оценено в ПУРБ 2016-2021 г. в умерено екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година резултатите са сравними с тези от предишния период. Не се наблюдава влошаване или подобряване на качеството на водата по отделните физикохимични показатели и специфични замърсители.

Измерените приоритетни вещества са с концентрации под СКОС.

Химичното състояние на водното тяло е добро.

Във водно тяло BG1RL900R1212 за пункта на *р. Малки Лом преди вливане в Бели Лом, при с. Нисово* са налични данни (2016г.-2017г.) от мониторинг за БЕК макрозообентос и фитобентос, и според тях състоянието на тялото е оценено като умерено.

На *р. Баниски Лом* са разположени четири водни тела

✓ Водно тяло на *р. Баниски Лом след язовир Баниска до вливане в Черни Лом, включително приток р. Куруканарка*, с код BG1RL200R1005. Пункта за мониторинг е с код BG1RL92221MS1050 и е разположен на *р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково*.

Сравнението по физикохимичните показатели показва, че се наблюдава подобряване на качеството на водата в това водно тяло, по отношение на амониев азот, нитритен азот и орто фосфати. По другите показатели резултатите от двата периода се повтарят. Няма измерени високи концентрации на специфични замърсители, над изискванията на СКОС за добро състояние.

Анализирани са приоритетните вещества от групата на въглеродородите. Няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. В ПУБР 2016-2021 година тялото е в неизвестно състояние, т.е. няма оценка за химично състояние, докато към настоящия момент на база резултатите от анализа химичното състояние е оценено като добро.

Според биологичните елементи за качество водно тяло BG1RL200R1005 е оценено в умерен потенциал, като не се наблюдава промяна в сравнение с оценката направена в ПУРБ 2016-2021г.

✓ Другото водно тяло е *язовир Баниски*, с код BG1RL200L1004 и пункт за мониторинг на стената на язовира BG1RL02233MS01.

Водното тяло е с нови граници и в ПУРБ 2016-2021 г. е оценено в неизвестно екологично и химично състояние.

В периода 2016-2017г. измерените стойности на физикохимичните показатели показват отклонение от СКОС за добро състояние по следните показатели: БПК 5, азот нитритен и нитратен и общ азот, както и по съдържание на фосфор и фосфорни съединения. Няма отклонение на концентрациите на специфичните замърсители спрямо СКОС за добро състояние.

Направена е оценка на химичното състояние. Анализирани са пестициди, хербициди и въглеродороди. Няма превишени стойности от СКОС за добро състояние. Химичното състояние е добро.

Данните от хидробиологичен мониторинг за *язовир Баниска* са от БЕК фитопланктон (за 2016г.) и показват лош потенциал.

✓ *р. Баниски Лом до язовир Баниска, включително притоци - Дюлгердере и Каяджик след яз. Бойка* код BG1RL200R003. Мониторингова станция с код BG1RL922239MS1200 при с. Копривец.

Водното тяло в ПУРБ 2016-2021 е оценено по метода на групирането, като е използвана оценката на водно тяло BG1RL200R1005. За 2016-2017 година е бил планиран и изпълнен мониторинг и тялото е оценено.

Резултатите от анализа са следните: наблюдават се превишени стойности над изискванията за добро състояние на азот-нитратен и общ азот. Другите резултати от анализа на физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни

вещества не показват превишени стойности и концентрации. Оценката на физикохимичните показатели е умерено състояние.

Оценката на химичното състояние е добро.

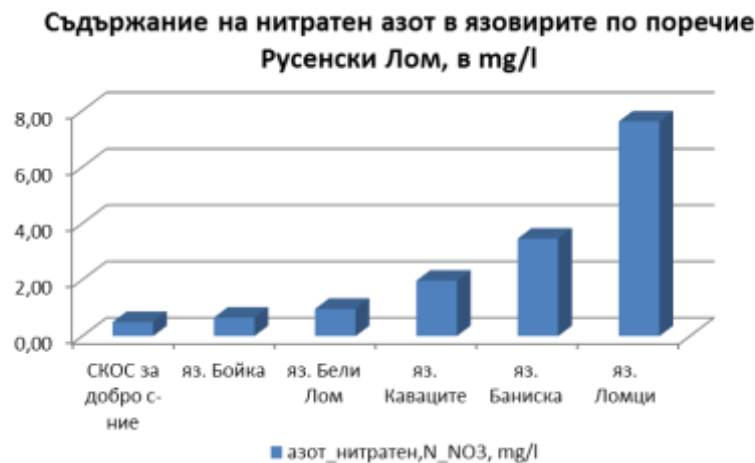
Данните от хидробиологичен мониторинг за пункта на р. *Баниски Лом преди яз. Баниски, с. Копривец* са от БЕК макрозообентос (2016г.) и отчитат умерено състояние за това тяло. В ПУРБ 2016-2021г. водното тяло също е оценено в умерено състояние.

✓ *язовир Бойка* с код BG1RL200L1002, тялото е силномодифицирано и се наблюдава с мониторингов пункт BG1RL22451MS031, разположен на язовирната стена.

В ПУРБ 2016-2021 година водното тяло е оценено в лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние.

В сравнение с миналия период се наблюдава подобрение качеството на водата в язовира по отношение съдържанието на кислород и нитритен азот. Стойностите отговарят на изискванията за добър екологичен потенциал. Няма измерени превишени концентрации на специфични замърсители. Имайки предвид другите показатели, може да се заключи, че потенциала си остава умерен при оценка на физикохимичните показатели.

Химичното състояние на водното тяло е добро. Няма измерени високи концентрации на приоритетни вещества над изискванията за СКОС за добро състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за *язовир Бойка* са от БЕК фитопланктон (2016г.) и показват умерен потенциал.

ПОРЕЧИЕ НА ДУНАВСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ

Водните тела от поречие Дунавски Добруджански реки са от тип R9. Общо водните тела в поречието са 12 на брой, между които само един язовир е отделен, като самостоятелно водно тяло.

✓ Водното тяло на *река Сенкьовица* с код BG1DJ109R001 е новообразувано и в периода 2016-2017 има изпълнен мониторинг за първи път.

Резултатите от анализа на физикохимичните характеристики са следните: за показателите нитратен азот и общ азот има превишени концентрации не отговарящи на добро състояние. За останалите показатели, измерените стойности отговарят на изискванията за отлично състояние.

Не се наблюдават превишения на концентрациите на анализирани специфични замърсители.

Химичното състояние е добро. Анализирани са приоритетни вещества от групата на пестицидите, хербицидите и инсектицидите. Няма установени стойности над СКОС.

За водно тяло *BG1DJ109R001* пункта за хидробиологичен мониторинг е на река Сенкьовица при с. Голяма вода. Според наличните данни от макрозообентос (2016г.) състоянието на тялото е оценено като умерено.

✓ За наблюдение на качеството на водата във водно тяло *BG1DJ149R1002* са разположени два мониторингови пункта - единия на река Царцар, а другия на река Чайрлък

В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро екологично и добро химично състояние.

За периода 2016-2017 година резултатите от мониторинга на физикохимичните показатели показват близки по стойност измервания. Наблюдават се стойности не отговарящи на добро състояние по показателите нитратен азот и общ азот.

Няма превишение на концентрацията на изследваните специфични замърсители.

В резултат на анализа, може да се заключи, че по физикохимична характеристика и специфични замърсители, водното тяло на реките Царцар и Чайрлък отговаря на изискванията на умерено състояние.

За оценка на химичното състояние са анализирани приоритетни вещества от групата на пестицидите, хербицидите, тежките метали и полицикличните ароматни въглеводороди. Не се наблюдават превишени концентрации на приоритетни вещества над СКОС за добро състояние.

Химичното състояние на водно тяло *BG1DJ149R1002* е добро.

Във водно тяло *BG1DJ149R1002* има два пункта за хидробиологичен мониторинг – на р. Чайрлък - при с. Черковна и на р. Царацар, при с. Малък Поровец. Данните за пункта на р. Чайрлък при с. Черковна са от БЕК макрозообентос и риби (2017г.). Оценката по БЕК макрозообентос е добро състояние, но по БЕК риби – много лошо.

Данните за пункта на р. Царацар, при с. Малък Поровец са от БЕК макрозообентос (2017г.) и според тях оценката е добро състояние. Общата оценка за тялото по биологични елементи е много лошо състояние.

В ПУРБ 2016-2021г. водно тяло *BG1DJ149R1002* е оценено в добро екологично състояние.

✓ *Водно тяло BG1DJ345R1010 на р. Караман*

За ПУРБ 2016-2021 година водното тяло е оценено в умерено екологично състояние и добро химично.

БДДР не разполага с пълен набор резултати от мониторинга на физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Причината за това е липсата на вода в реката през сухия период. Поради тези причини БДДР не може да извърши оценката на състоянието.

Според данните от хидробиологичен мониторинг за 2016г. и 2017г. (БЕК макрозообентос и макрофити) пункта на р. Карамандере, с. Мировци е оценен в умерено състояние. В ПУРБ 2016-2021 тялото също е оценено в умерено състояние.

✓ *Водно тяло BG1DJ900R1008 на р. Хърсовска и р. Ружичка*

В ПУРБ 2016-2021 водното тяло е оценено в умерено екологично състояние и добро химично.

За периода 2016-2017 година за водното тяло на река Хърсовска не са планирани за анализ физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Мониторинговия пункт е включен в програмата за 2018 година. Поради тези причини оценка по основни физикохимични показатели и ПВ не е възможно да бъде направена към настоящия момент.

Според резултатите от хидробиологичен мониторинг за пункта на *р. Хърсовска - мост при с. Хърсово* от БЕК макрозообентос и макрофити (за 2016 г.) състоянието на тялото е оценено като умерено. Водното тяло запазва оценката си от ПУРБ 2016-2021г.

✓ *р. Суха от извора до вливане на р. Караман, водно тяло BG1DJ900R1011.*

Оценката на състоянието на водното тяло се основава на резултатите от проведения мониторинг в двата пункта - този на *р. Суха при с. Ново Ботево* с код BG1DJ99499MS070 и на стената на *яз.Одринци* с код BG1DJ00162MS1021. Спазвайки изискванията на Рамковата Директива на водата /РДВ 2000/60/ЕК, при оценката се вземат предвид най-ниските резултати/оценки по показатели за цялото водно тяло.

В публикувания ПУРБ 2016-2021 г., тялото BG1DJ900R1011, част от водосбора на *р. Суха* е оценено в добро екологично състояние.

В периода 2016-2017 г. не се наблюдават превишения на показателите определящи кислородното съдържание, както и концентрации на специфични замърсители надвишаващи изискванията за добро състояние. Резултатите от физикохимичния и химичен мониторинг за периода сочат превишение на концентрациите на биогенни замърсители - нитритен азот и общ фосфор. През 2017 година в пункта на *с. Ново Ботево* се наблюдават измерени високи концентрации на алуминий и желязо, които са в пъти по-високи от изискванията за СКОС за добро състояние.

Поради тези обстоятелства водното тяло е оценено в умерено състояние.

Според хидробиологичните данни, с които разполагаме за 2017г. (БЕК макрозообентос) пункта на *р. Суха при с. Ново Ботево* е оценен в добър потенциал, което е и цялостната оценка на тялото. Този пункт попада във водно тяло BG1DJ900R1011, което е силно модифицирано и в ПУРБ 2016-2021 също е оценено в добър потенциал.

Оценката на химичното състояние на водно тяло BG1DJ900R1011 е добро за наблюдавания период 2016-2017 година. По време на изпълнението на програмите за мониторинг са анализирани следните пестициди: циклодиен пестицидите- алдрин, диелдрин, ендрин и изодрин, DDT, DDE, DDD, антазин, алахлор, хлорпирифос, хлорфенвинфос диурон и изопротурон; ПВ – ПАВ и антрацен. Изчислените СГС от анализите не показват превишение на СГС на СКОС за добро състояние. Повечето от резултатите са под границата на количествено определяне на метода.

Извършен е анализ на всичките четири тежки метала, включени в изискванията на Наредбата за СКОС в матрица вода. Не се установяват превишения на стойностите за тежките метали, които са планирани за анализ от групата на приоритетните вещества.

Оценката на химичното състояние в добро. Сравнението с миналия планов период може да се заключи, че водното тяло е запазило доброто си химично състояние.

Язовир Одринци

Водно тяло BG1DJ200R013 с име р. Добричка от извор до вливане в р. Суха

Качеството на водата за разглеждания период във водно тяло BG1DJ200R013, изследвано в пункта на р. Добричка при с. Росеново, показва подобрене по някои показатели в сравнение с оценката за втория цикъл на ПУРБ. Анализа сочи, че се наблюдават занижени концентрации, близки до изискванията за добро състояние, спрямо миналия период по показателя съдържание на натратен азот. По другите показатели от групата на физикохимичните елементи, стойностите отговарят на умерено състояние, но като абсолютна стойност са по-ниски от измерените в периода 2010-2015г.

От наблюдаваните специфични замърсители няма установени превишения на СКОС. За 2016-2017 г. няма измерени високи стойности над СКОС на желязо и манган, както беше отчетено за предишния планов период, към 2015 година. По този елемент за качество водното тяло е в добро състояние.

Според хидробиологичните данни за 2017г. (БЕК макрозообентос и фитобентос) пункта на р. Добричка при с. Росеново е оценен в лошо състояние, което е и оценката на цялото тяло. В ПУРБ 2016-2021 тялото също е оценено в лошо състояние.

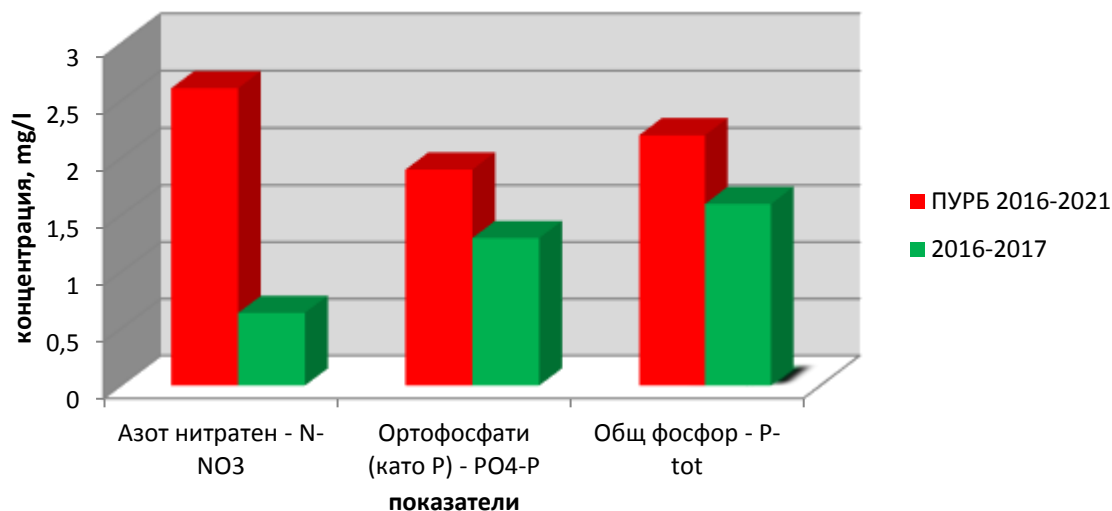
За оценката на химичното състояние на водно тяло BG1DJ200R013 е планиран и изпълнен анализ на следните приоритетни вещества:

- ✓ пестициди: циклодиен пестицидите- алдрин, диелдрин, ендрин и изодрин, DDT, DDE, DDD, диурон и изопротурон, хлорфенвинфос, хлорпирифос.
- ✓ симазин и полициклични ароматни въглеродороди/ПАВ/
- ✓ разтворители: дихлорметан, тетрахлоретен – TER, трихлоретен – TRI, тетрахлорметан - TCM (CCl4)

За целия наблюдаван период не са регистрирани повишени концентрации на наблюдаваните ПВ, спрямо СКОС.

Оценката на химичното състояние в добро. Сравнението с миналия планов период показва, че водното тяло е запазило доброто си химично състояние.

Промяна в качеството на водата на р.Добричка

✓ язовир Оногур на р. Суха, водно тяло BG1DJ345L1014

Водното тяло BG1DJ345L1014, тип L16 включва водосбора на язовир "Оногур". Пункта за мониторинг BG1DJ09991MS1031е на язовирната стена.

За периода 2016-2017 година се наблюдава подобряване на качеството на водата в язовира по следните показатели: съдържание на кислород, съдържание на нитратен азот и електропроводимост. Измерените стойности отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло тип L16.

Няма измерени специфични замърсители над стойностите за СКОС за добро състояние.

Данните от хидробиологичен мониторинг за 2016г. са от БЕК фитопланктон и според всички изчислени метрики, влизащи в състава на този БЕК, язовира е оценен в много лош екологичен потенциал. Налице са изключително високи средно сезонни стойности на хлорофил-а и присъствие на потенциално токсични видове, някои от които в състояние на цъфтеж. В ПУРБ 2016-2021 язовира също е оценен в много лош екологичен потенциал.

Както е описано по-горе в доклада, оценката на химичното състояние се извършва на база резултатите от приоритетни вещества. Във водно тяло BG1DJ345L1014 са анализирани следните ПВ: пестициди, въгледороди и тежки метали - олово, никел и живак. Резултатите от анализа не показват отклонение от СКОС за добро състояние.

Тъй като в ПУРБ 2016-2021 г. язовир Оногур не е оценен и е в неизвестно химично състояние, сравнение с миналия период не е възможно да се направи. В заключение може да се заяви, че към 2017 година язовир Оногур е в добро химично състояние.

✓ Водно тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере

Качеството на водата за разглеждания период 2016-2017 г. на водно тяло BG1DJ900R1015 е измерено в пункта след ПСОВ Генерал Тошево. Водното тяло е новообразувано и няма оценка в ПУРБ 2016-2021 г., т.е. оценено е в неизвестно състояние.

Резултатите от анализа на физикохимичните показатели показват, че се наблюдават превишение на стойностите за добро състояние по следните показатели, а именно: електропроводимост, съдържание на кислород, БПК-5, съдържание на

нитритен и амониев азот, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Само по показателя нитратен азот, водите във водното тяло отговарят на изискванията за добро състояние.

Има установени превишени концентрации на наблюдавания показател манган. Стойността е 2 пъти над СКОС за добро състояние.

По физикохимични показатели и специфични замърсители водното тяло на р. Парън дере, може да се оцени в умерено състояние.

Според данните за 2016г. от БЕК макрозообентос, пункта на р. Парън дере след ПСОВ Генерал Тошево е оценен в много лошо състояние, като това е и цялостната оценка на водното тяло. В ПУРБ 2016-2021 тялото не е оценено поради липса на данни.

ПСОВ Генерал Тошево

През периода 2016-2017 година са анализирани следните приоритетни вещества: алдрин, диелдрин, ендрин и изодрин, DDT, симазин, хлорпирифос, антрацен, нафтаден, флуорантен, РАН, дихлорметан, тетрахлоретен – TER, тетрахлорметан - ТСМ (ССl₄), трихлоретен – TRI. Няма измерени концентрации превишаващи СКОС за добро състояние, съгласно изискванията на Наредбата за СКОС.

На база анализа на резултатите от проведения мониторинг, водното тяло BG1DJ900R1015 е оценено в добро химично състояние.